

Stödåtgärder för barnfamiljer i fattigdomen

En allmän litteraturstudie

Gun-Britt Still

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	
Författare:	Gun-Britt Still
Arbetets namn:	Stödåtgärder för familjer i fattigdom
Handledare (Arcada):	Åsa Rosengren
Uppdragsgivare:	Borgå stad
<p>Fattigdom är fortfarande ett av våra svåraste problem och antalet barn som lever i fattigdom ökar hela tiden. Inkomstklyftorna ökar hela tiden. Nya sätt att se och ny utveckling erbjuder nya möjligheter att bekämpa barnfattigdom. Kopplingarna mellan fattigdom och allmänt välbefinnande är bättre förstådda. I riskzonen lever 14,7% av barnen och dessa barn är i riskzonen för fattigdom eller utanförskap. De familjer som berörs behöver samhällets stöd och stödåtgärder. Barnfattigdom kan innebära att barn måste ge upp fritidsintressen, bli utanför gemenskapen och i vissa fall oftare bli offer för mobbing. Långvarig fattigdom för barn kan förknippas med psykiska problem och lägre skolbetyg. Fattigdom som upplevs i tidig barndom är skadlig eftersom barnens kognitiva och interaktiva förmågor som skapar förutsättningar för framgång i samhället utvecklas tidigt och fattigdom kan skapa en klyfta gällande dessa förmågor. Syftet med denna allmänna litteraturstudie är att sammanställa forskning om vilka stödåtgärder familjer upplever att hjälper och stöder dem i kampen mot fattigdom. Den allmänna litteraturstudien genomfördes bestående av 10 kvalitetsgranskade artiklar. Efter det utfördes en innehållsanalys. Resultatet visade att föräldrar upplever att man inte lyssnar på dem tillräckligt. Föräldrar får inte vara med och göra beslut som gäller dem och deras familj. Stöd som Finlandsmodellen – hobbyverksamhet, pengar, vikten av materiellt och immateriellt stöd, lågtröskelverksamhet, familjer och barns välbefinnande och utbildningen av familjers barn var viktiga. Fattigdom och barnfattigdom är något som påverkar alla och på olika sätt. I resultaten kom det fram att fattigdom kan leda till utanförskap, exkludering, isolering och marginalisering. Fattigdom och i synnerhet barnfattigdom kan ha inverkan ännu många år senare på barnen i vuxen ålder som vuxnas psykiska ohälsa och hälsa och arbetsförmåga.</p>	
Nyckelord:	Familjer i fattigdom, barnfattigdom, stöd, stödåtgärder, socialservice
Sidantal:	64 + 6
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	27.5.2022

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social services
Identification number:	
Author:	Gun-Britt Still
Title:	Support measures for families with children in poverty
Supervisor (Arcada):	Åsa Rosengren
Commissioned by:	Porvoo city
<p>Poverty is still one of our most difficult problems and the number of children living in poverty is constantly increasing. The income gap is widening all the time. New ways of looking and new developments offer new opportunities to combat child poverty. The links between poverty and general well-being are better understood. 14.7% of the children live in the risk zone and these children are in the risk zone for poverty or exclusion. The families affected need the support and support measures of society. Child poverty can mean that children have to give up their hobbies, stay out of the community and in some cases more often become victims of bullying. Prolonged poverty for children can be associated with mental health problems and lower school grades. Poverty experienced in early childhood is harmful because children's cognitive and interactive abilities that create the conditions for success in society develop early and poverty can create a gap regarding these abilities. The purpose of this general literature study is to compile research on what support measures families feel help and support them in the fight against poverty. The general literature study was conducted consisting of 10 quality-reviewed articles. After that, a content analysis was performed. The results showed that parents feel that they are not listened to enough. Parents are not allowed to participate in making decisions that affect them and their family. Support such as the Finnish model - hobby activities, money, the importance of material and intangible support, low-threshold activities, the well-being of families and children and the education of families' children were important. Poverty and child poverty are something that affects everyone and in different ways. The results showed that poverty can lead to exclusion, exclusion, isolation and marginalization. Poverty and, in particular, child poverty can have an impact many years later on children in adulthood, such as adults' mental illness and health and ability to work.</p>	
Keywords:	Families in poverty, child poverty, support, support measures, social services
Number of pages:	64 + 6
Language:	Swedish
Date of acceptance:	27.5.2022

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosiaaliala
Tunnistenumero:	
Tekijä:	Gun-Britt Still
Työn nimi:	Tukitoimet köyhille lapsiperheille
Työn ohjaaja (Arcada):	Åsa Rosengren
Toimeksiantaja:	Porvoon kaupunki
<p>Köyhyys on edelleen yksi vaikeimmista ongelmistamme ja köyhyudessa elävien lasten määrä kasvaa jatkuvasti. Tuloerot kasvavat koko ajan. Uudet näkökulmat ja uudet kehityssuunnat tarjoavat uusia mahdollisuuksia torjua lasten köyhyyttä. Köyhyyden ja yleisen hyvinvoinnin väliset yhteydet ymmärretään paremmin. Lapsista 14,7 % asuu riskivyöhykkeellä ja nämä lapset ovat köyhyyden tai syrjäytymisen riskialueella. Asiasta kärsivät perheet tarvitsevat yhteiskunnan tukea ja tukitoimia. Lasten köyhyys voi tarkoittaa, että lapset joutuvat luopumaan harrastuksistaan, pysymään poissa yhteisöstä ja joissain tapauksissa joutumaan useammin kiusaamisen uhreiksi. Lasten pitkittynyt köyhyys voi liittyä mielenterveysongelmiin ja alempaan koululuokkaan. Varhaislapsuudessa koettu köyhyys on haitallista, koska lasten kognitiiviset ja vuorovaikutteiset kyvyt, jotka luovat edellytyksiä menestyä yhteiskunnassa, kehittyvät varhain ja köyhyys voi luoda aukon näihin kykyihin. Tämän yleisen kirjallisuustutkimuksen tarkoituksena on koota tutkimus siitä, millä tukitoimilla perheet kokevat apua ja tukevat heitä taistelussa köyhyyttä vastaan. Yleinen kirjallisuustutkimus tehtiin, ja se koostui 10 laadukkaasta artikkelista. Sen jälkeen tehtiin sisältöanalyysi. Tulokset osoittivat, että vanhemmat kokevat, että heitä ei kuunnella tarpeeksi. Vanhemmat eivät saa osallistua heitä ja heidän perhettään koskeviin päätöksiin. Tuki, kuten suomalainen malli - harrastustoiminta, raha, aineellisen ja aineetoman tuen merkitys, matalan kynnyksen toiminta, perheiden ja lasten hyvinvointi sekä perheiden lasten koulutus olivat tärkeitä. Köyhyys ja lasten köyhyys koskettavat kaikkia ja eri tavoin. Tulokset osoittivat, että köyhyys voi johtaa syrjäytymiseen, syrjäytymiseen, eristäytymiseen ja syrjäytymiseen. Köyhyys ja erityisesti lasten köyhyys voivat vaikuttaa monien vuosien jälkeen aikuisiässä oleviin lapsiin, kuten aikuisten mielenterveyteen ja työkykyyn.</p>	
Avainsanat:	Perheet köyhyudessa, lasten köyhyys, tuki, tukitoimia, sosiaalipalvelut
Sivumäärä:	64 + 6
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	27.5.2022

INNEHÅLL

1	Inledning	9
2	Barnfattigdom	10
2.1	Barnfattigdom i Finland	12
2.2	Orsaker till barnfattigdom	16
2.3	Fattigdomens inverkan på barn	18
2.4	Fattigdomspolitik	22
3	Teoretisk referensram	23
3.1	Inklusion och delaktighet	23
4	Syfte och frågeställning	25
5	Metod	26
5.1	Allmän litteraturstudie	26
5.2	Datainsamling	27
5.3	Urvalsprocess	30
5.4	Innehållsanalys	31
5.5	Etiska överväganden	35
6	Resultat	36
6.1	Resultat av orsaker till barnfattigdom	36
6.2	Barnfamiljers fattigdom	37
6.3	Fattigdomspolitik	40
6.4	Finlands modellen – Gratis hobbyn	41
6.5	Stödåtgärder vid fattigdom från familjers synpunkt	42
7	Analys av resultat	47
8	Diskussion	53
8.1	Resultatdiskussion	53
8.2	Metoddiskussion	55
8.3	Kritisk granskning	57
8.4	Förslag till fortsatt forskning	58
	Källor	59
	Bilaga 1 sökprocessen	65

Bilaga 2 INKLUDERADE ARTIKLAR	67
--	-----------

Figurer

Figur 1. Andelen av hela befolkningen samt under 18-åringar som riskerar fattigdom eller social utestängning år 2017, %	12
Figur 2. Antalet hushåll och hushåll med barn som hade svårigheter med sin utkomst år 2018, %	13
Figur 3. Personer i risk för fattigdom eller social utestängning efter dimension av risk år 2017.....	14
Figur 4. Sammanfattning av fem fakta om barn i fattiga familjer.....	16
Figur 5. Sammanfattning av konkreta förändringar för att minska fattigdomens symptom i barnets vardag.....	17
Figur 6. Sammanfattning av inverkan av barnfattigdom.....	19
Figur 7. Sammanfattning av vad fattigdom kan leda till.....	21
Figur 8. Sammanfattning av metoden för studien steg för steg och ger en överblick hur utförandet ser ut.....	26
Figur 9. Sammanfattning av hur de olika kategorierna skapas.....	31
Figur 10. Innehållsanalys av studien.....	33
Figur 11. Sammanfattning av orsaker till fattigdom.....	36
Figur 12. Sammanfattning av vilka faktorer som är viktiga vad barnfattigdom.....	38
Figur 13. Sammanfattning av fattigdomspolitik och vad som inverkar eller kan inverka.....	40
Figur 14. Sammanfattning av stödformer som kunde hjälpa föräldrar komma ur fattigdom.....	45

Tabeller

Tabell 1. Inklusions- och exklusionskriterier	27
---	----

1 INLEDNING

Enligt THL lever över 100 000 barn i fattigdom i Finland sedan 2016 och antalet ökar hela tiden. Under 2010-talet har fattigdom legat på tio procent. (Österholm 2016) Fattigdom kan förebyggas med att man stärker människors delaktighet, deras arbetsförmåga, genom att minska arbetslösheten och utanförskap. Man kan förebygga fattigdom genom att sörja för basservicen och den sociala tryggheten. För att förebyggandet av fattigdom skall få en chans förutsätter det att flera olika förvaltningsområden vidtar åtgärder och att man samarbetar. (Statsrådet och ministerierna 2022)

På FN:s möte 2015 bestämde medlemsländerna om hållbar utveckling och målen med handlingsplanen (Agenda 2030) är att avskaffa extrem fattigdom i hela världen och trygga välfärden. Fattigdom är avsaknad av resurser som gör att man inte kommer upp till den levnadsnivå som är allmänt accepterat i vårt samhälle. Man talar om utanförskap och social exkludering.

I vardagen talar man om ekonomisk fattigdom som i sig betyder låga inkomster och små ekonomiska tillgångar. (Statistikmyndigheten 2017) I barnkonventionen tar de upp hur alla barn har rätt till utveckling, liv, jämställd utbildning, meningsfull fritid och rätt till skydd och omvårdnad. (Konventionen om barns rättigheter 2021)

Nya sätt att se och ny utveckling erbjuder nya möjligheter att bekämpa barnfattigdom eftersom kopplingarna mellan fattigdom och allmänt välbefinnande är bättre förstådda. Unicef har utvidgat sin granskning av barnfattigdom till att omfatta sex dimensioner som materiellt välbefinnande, säkerhet och hälsa, utbildning, familjerelationer och vänskap, riskbeteende och barns eget subjektiva välbefinnande. (Unicef för alla barn 2020)

Mastersarbetet är ett beställningsarbete av Borgå Stads Barn- och familjetjänster, som vill utveckla verksamheten vid det nya Familjecentret. För att förebygga förekomsten av fattigdom blir det viktigt att utforska vilka stödåtgärder som hjälper människor i utsatta livssituationer.

2 BARNFATTIGDOM

Fattigdom är fortfarande ett av våra svåraste problem. I riskzonen lever 14,7 % av barnen. Dessa barn är i riskzonen för fattigdom eller utanförskap. Familjers ekonomiska svårigheter visar sig i ökat antal ansökningar om stöd till Rädda Barnen över hela landet. Sekreteraren Marja Puhakka för Rädda Barnen i Helsingforsföreningen skrev att antalet ansökningar har ökat. Behovet av stöd för familjer och orsakerna till fattigdom är långvariga och fattigdomen mångfacetterad. Fattigdom kan gå i arv och drabba flera generationer. Ordförande för Rädda Barnens Kemijärvi Lokalförening Saara Kujanpää menar att de som söker bidrag hos Rädda Barnen har redan provat allt annat. Fattigdom och marginalisering, mobbning och ensamhet har ökat. Chef för inhemska programmet Riitta Hyytinen från Rädda Barnen skrev att vissa barn saknar möjlighet att utvecklas efter sin förmåga. Som resultat av detta så profileras skolor, barnens sociala relationer och gemenskap minskar, fattigdom och differentiering mellan generationer ökar. (Pelastakaa Lapset 2018)

Man hade gjort en Barnens röst-undersökning som publicerades hösten 2017 och där 13% av 13 till 17-åringarna som svarade på undersökningen sa att deras familjers ekonomi har påverkat deras chanser att gå i skola. Ungdomsbarometern säger att 17% av de tillfrågade har fått dra ner på sina egna studiemöjligheter på grund av ekonomiska skäl. De unga som lever i ekonomisk brist riskerar att sluta skolan eller inte söker till gymnasieutbildningen eftersom de inte har råd med läromedel. Rädda Barnen insisterar att gymnasieutbildningen ska vara lika för alla och därför gratis i både yrkes- och gymnasieutbildningen. Den ekonomiska situationen begränsar också ungas fritid. Hälften av de som svarade på undersökningen sa att familjens fattigdom påverkade deras förmåga att engagera sig i en meningsfull fritid. (Pelastakaa Lapset 2018)

Finlands social och hälsa rf (SOSTE 2022) är en riksomfattande paraplyorganisation som samlar 230 social- och hälsovårdsorganisationer vars mål är att främja människors hälsa. Enligt SOSTEs (2022) uppskattningar är den ekonomiska utveckling som lagförändringarna 2015-2018 medfört mer negativt till barnfamiljer med låga inkomster än i genomsnitt bland befolkningen. Den regering vi hade 2018 och de gjorda nedskärningarna har drabbat barnfamiljer med låga inkomster. Nedskärningarna kommer att öka och i många fall förlänga hushållens beroende av försörjningsstöd. Ensamförälderfamil-

jer och familjer med många barn löper ökad risk för levnadssvårigheter. Därför bör olika familjers behov bättre beaktas i utvecklingen av offentliga tjänster. Rädda Barnen kräver att det under nästa regeringsperiod blir ett aktivare engagemang för en familjepolitik som underlättar livet för familjer baserat på information från barn och barnfamiljer. (Pelastakaa Lapset 2018)

Risken för barnfattigdom kan ses som direkt relaterad till ett lands kapacitet och vilja att fördela resurser. När man jämför fattigdomssiffrorna i olika länder beaktas inte skillnader på tex sjukvårds- eller dagvårdsavgifter. Hushållsinkomstsmåtten tar inte hänsyn till familjens olika vanor och förmågor att använda inkomst och spara pengar. Ett barn från en låginkomstfamilj kan ha liknande möjligheter till fritidsintressen och konsumtion som barn i en höginkomstfamilj om föräldrarna spenderar en relativt sett högre andel av familjens inkomst till kostnaden för barnet. (Karvonen & Salmi 2016)

I THLs nya undersökningar (2006 & 2012) kommer det fram att långvarig fattigdom försämrar förutsättningarna för att vara delaktig och människors välfärd. Forskarnas centrala faktorer som stöder möjligheterna är att få leva ett eget liv, att eftersträva sådant som är viktigt för just hen själv, och fatta sådana beslut som stöder hens eget välbefinnande. (Institutet för hälsa och välfärd 2022)

Forskningsprofessor Hiilamo (2021) poängterar vikten av den sociala trygghetens tillräcklighet för familjer i fattigdom. Sociala tryggheten skall bedömas i förhållande till den nuvarande livsstilen. Det som är viktigt är att kunna röra på sig, deltagande i olika evenemang och t.ex. möjligheten att kunna gå ut och äta. Att kunna delta i sådant som känns viktigt kan ge en upplevelse av meningsfullhet. (Lastensuojelun keskusliitto 2022)

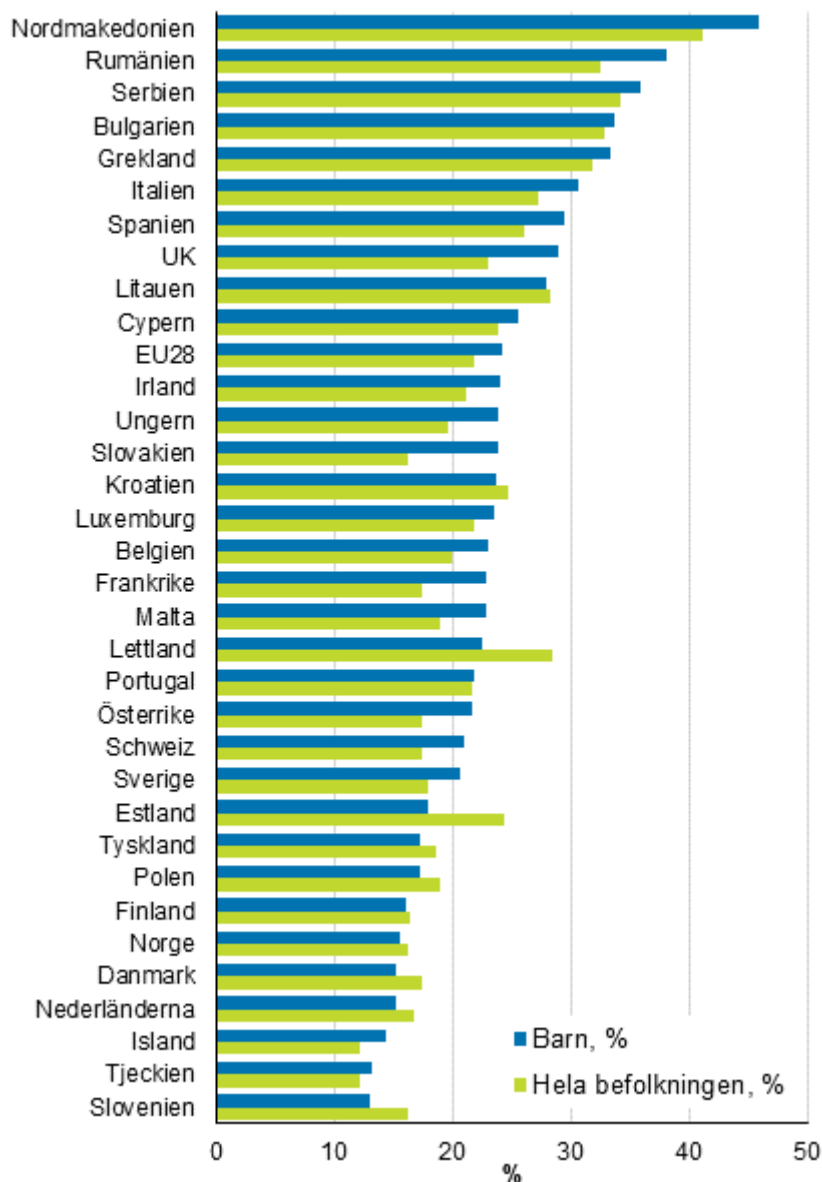
År 2017 levde 890 000 finländare i risk för fattigdom enligt statistikcentralen. 890 000 motsvarar 16,4 % av alla hushåll. De flesta som levde i risk för fattigdom och har låginkomst utgör 12,1 % av befolkningen. 2,6 % av hela hushållsbefolkningen hör till den allvarliga materiella fattigdomen. En sak som åtminstone är ett faktum är att barnfattigdomen i Finland tredubblats från ca 4% till 14% mellan åren 1995 och 2007. Det här hände för att regeringen beslöt att öka inkomstskillnader och valde också att skära ner på stöd för dem som behövde det mest. (Kalland 2018)

Tillräcklig försörjning har visat sig minska familjens behov av tjänster. Resultat visar också att användningen av tjänster är högre, men tillgängligheten är lägre om familjen har försörjningsproblem. Social- och hälsovårdsersättningar kan skapa orimliga situationer för familjer. THL:s forskning (2019) visar att ekonomiska bekymmer och otillräcklig social trygghet ökar behovet av service i familjer. Behovet kan minskas genom att stödja familjernas försörjning. Förstärkning av försörjningen för småbarnsfamiljer kan exempelvis vara genom att höja barnbidraget som i sig är klokt för samhället då det ses ur ett bredare perspektiv. Barnfattigdomens allvarliga effekter på de allra yngsta barnens liv måste bekämpas och därför måste pengar också åtgärdas på samhällsnivå. Det är lättare att fatta ekonomiska beslut som är i barnets bästa när det finns tillräckligt med information tillgänglig för att fatta ett beslut. (Lastensuojelun keskusliitto 2022)

Men relativ inkomstfattigdom är en nödvändig åtgärd om det inte finns tillräckligt med pengar för att motsvara barns materiella välbefinnande. I takt med att uppfattningen om fattigdom har blivit mer mångdimensionell har mätningen av fattigdom ändrat och ändras hela tiden. (Karvonen & Salmi 2016)

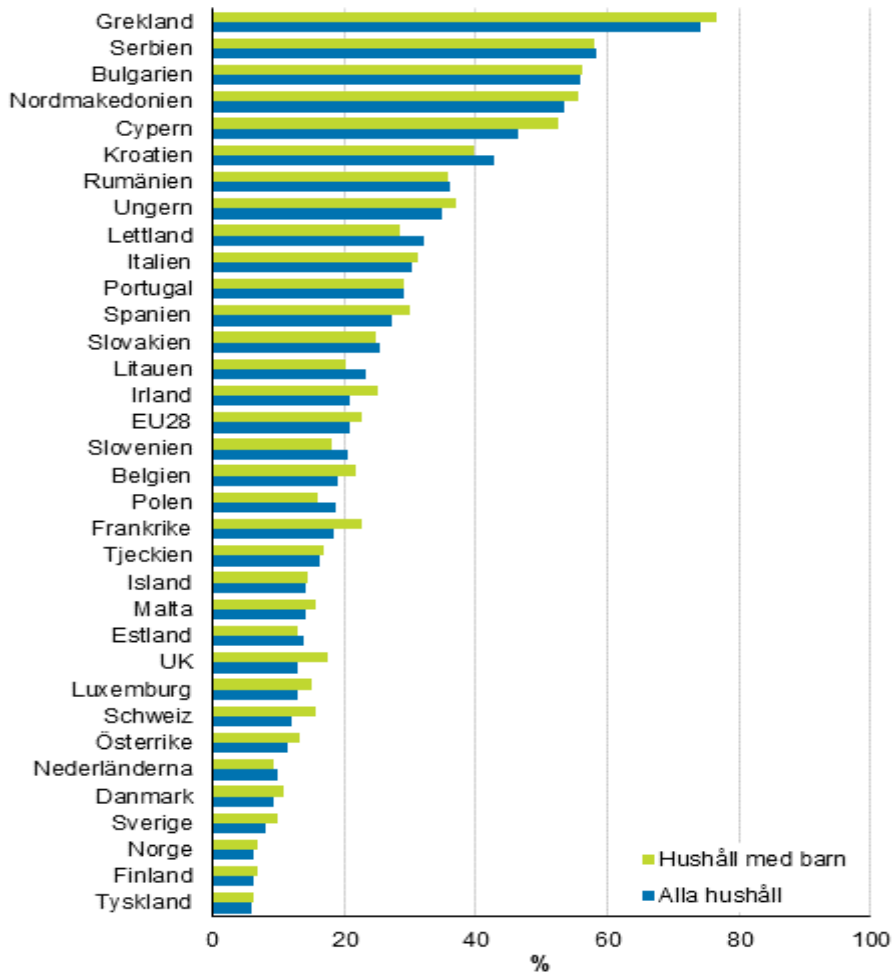
2.1 Barnfattigdom i Finland

Vart fjärde barn är i risk för att hamna i fattigdom eller drabbas av social utslagning i Europa. 23 miljoner barn i EU-länderna år 2017 levde i risk för fattigdom eller social utslagning. Risken för barn att drabbas av fattigdom är 16% i Finland. För barnen inom EU-länderna är risken större att drabbas av fattigdom än barnen i Finland. (Statistikcentralen 2020) Figur 1 sammanfattar andelen av ländernas hela befolkning och barn under 18 år som har en risk att drabbas av fattigdom eller social utestängning.

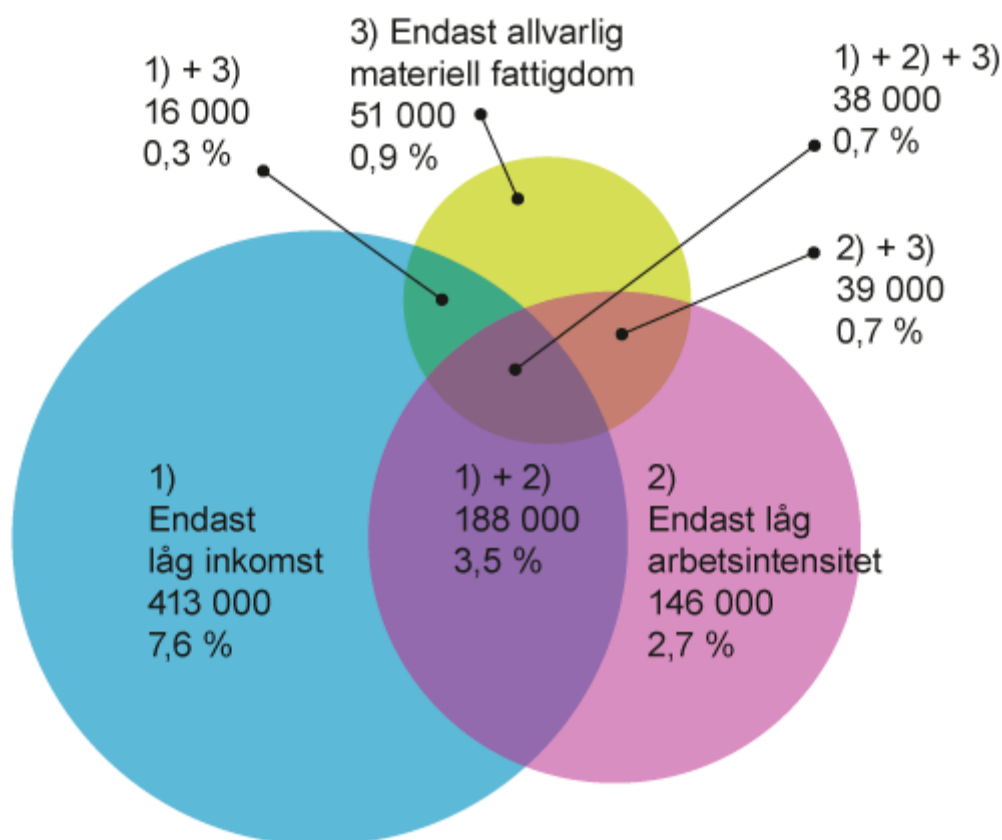
Figur 1. Sammanfattar andelen av ländernas hela befolkning och barn under 18 år som har risk att drabbas av fattigdom eller social utestängning år 2017. Resultatet visas i procent. Statistikcentralen. 5.5.2020

Ju större risken är för att drabbas av fattigdom eller social utestängning i ett land desto vanligare är undersysselsättning och allvarlig materiell fattigdom bland hemmen. Då man är i risk för att drabbas av fattigdom betyder det att personen bor i ett hem med låga inkomster och/eller materiell fattigdom. Vid risk för fattigdom eller social utestängning räcker det med att en riskfaktor realiserar eller så kan det också gälla samtidigt. (Statistikcentralen 2020) Figur 2 sammanfattar hur många hem och hem med barn som hade svårigheter med sin inkomst.

Figur 2. Sammanfattar hur många hem och hem med barn som hade svårigheter med sin inkomst år 2018. Resultatet visas i procent.

Största delen av de som lever i risk för fattigdom har låg inkomst, 7,6 % av hela befolkningen. Ungefär 413 000 personer till antalet. Drygt 8 % av hela Finlands befolkning och något under hälften av alla som lever i risk för fattigdom. Det är näst vanligast att man samtidigt har låg inkomst och låg arbetsintensitet. Det gäller 188 000 personer och är 3,5 % av befolkningen. Enbart låg arbetsintensitet är det tredje vanligaste. Figur 3 visar hur många lider av endast låg inkomst (1), endast låg arbetsintensitet (2) och endast materiell fattigdom (3). Figuren visar också i antal och % kombinationer av endast låg inkomst, endast låg arbetsintensitet och endast materiell fattigdom. (Statistikcentralen 2020)

Figur 3. Personer i risk för fattigdom eller social utestängning efter dimension av risk år 2017. Statistikcentralen publicerad 24.5.2019

Då man talar om relativ fattigdom tänker man sig att en person inte kan leva på det sätt som samhället domineras av. Hen når inte upp till den lägsta levnadsstandard som är accepterad på grund av sin dåliga ekonomi. Traditionellt har fattigdom delats in i tre kategorier: individuell, strukturell och fatalistisk förklaringsmodell. (Hakovirta & Kallio 2014)

I Finland avser man fattigdomen som en relativ fattigdom. Den relativa fattigdomsgränsen är 60 procent av medelinkomsten. (SHM 2022) Den individuella förklaringsmallen inkluderar uppfattningar om att fattigdom orsakas av individen själv. Det handlar om dålig livsstil, felaktiga val eller dålig arbetsmoral. Den strukturella förklaringsmodellen orsakas av de icke-sociala faktorerna som ojämlika möjligheter eller arbetslöshet. Den fatalistiska modellen syftar på ödet. Fattigdom är resultatet av händelser som påverkar individen eller samhället som vi inte kan påverka själva. Det kan exempelvis vara otur, sjukdomar och så vidare. (Hakovirta & Kallio 2014)

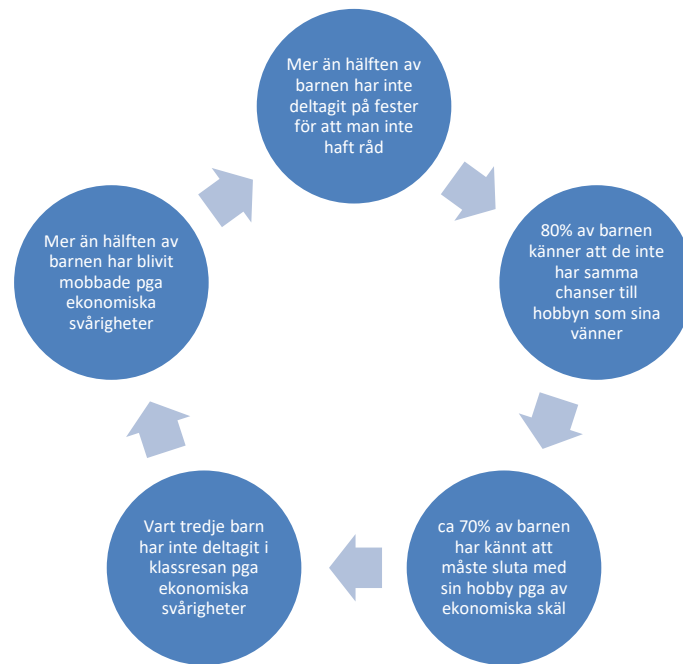
Andra utsatta personer och grupper som kan utsättas för fattigdom är bl.a. ensamförsörjare, familjer med många barn, långtidsarbetslösa, låg utbildning, personer som är arbetsförmögna eller långtidssjuka, mentala problem eller drogmissbruk, unga vuxna (18-24 år), personer med skulder och betalningssvårigheter. Konkreta märken på att man lider av fattigdom kan vara att man inte kan betala utgifter som uppstår plötsligt, man kan ha hälsoproblem och man kan känna bl.a. hopplöshet, skam och ensamhet. (Groop 2021)

2.2 Orsaker till barnfattigdom

År 2016 berördes många barnfamiljer av fattigdom. Experterna tror inte att denna mängd kommer att minska under de kommande åren. 53 000 finländska familjer har beviljats utkomststöd i dagens läge (2016) och utkomststödet är tänkt som en sista utväg. Det faktiska värdet av barnbidraget år 1994 var ca 30% högre än idag. Allt fler arbetstagarer lider av fattigdom. Esa Iivonen vid Mannerheims Barnskyddsförbund påminner att fattigdom påverkar också barnen inte bara de vuxna. Fattigdom påverkar barnets utveckling och välbefinnande negativt. Vi lever i ett samhälle där vi jämför oss med andra vad man har eller inte har materiellt. Då man hamnar ytterom konsumtionsvanor blir hen lätt lämnad utanför. Då man hamnar utanför känner man ofta skam och ångest. Fattigdom och ekonomiska svårigheter är inte bara föräldrarnas belastning utan barn som bor i fattiga familjer oroar sig också över familjens ekonomi. (Hyvä joulumieli 2016)

Man tror inte att fattiga familjer kommer att minska under de närmaste åren. Experter menar att man kan påverka barnfattigdom och fattigdomens orsaker. Då beslut görs i samhället och man vill förebygga barnfattigdom är det viktigt att göra barnkonsekvensanalyser. Man kan då säkra att beslut görs för att stöda barnens välbefinnande och utveckling. (Hyvä joulumieli 2016) I figur 4 sammanfattas fem fakta om barn i fattiga familjer. Hur familjers liv påverkas av fattigdom.

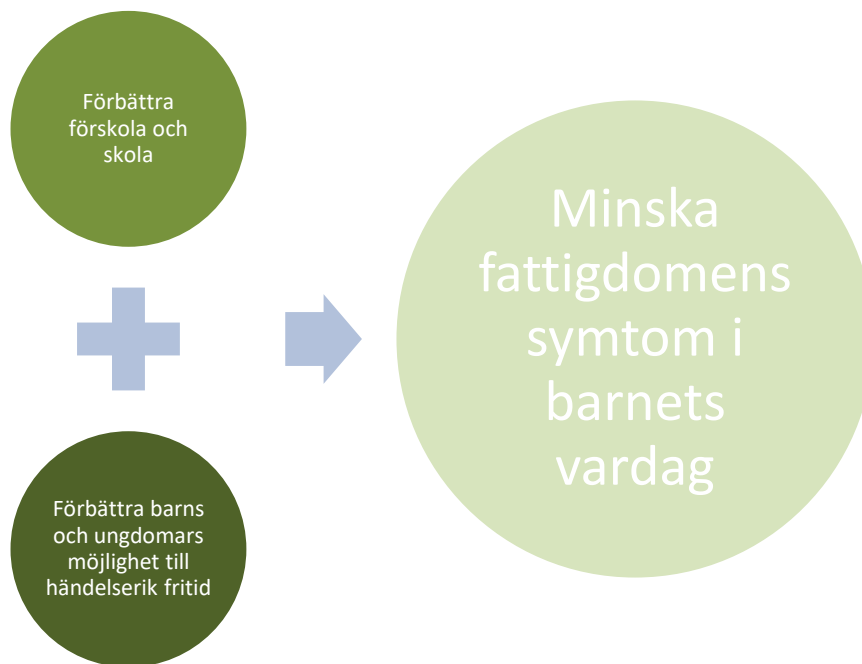

Figur 4. Sammanfattning av fem fakta om barn i fattiga familjer. Hyvä joulumieli 2016 30.4.2022

Då man utvecklar och skapar förändringar som märks i vardagen måste man skapa konkreta handlingar som har inverkan. Det handlar om att försöka lösa problem som arbetslöshet, öka utbildningsmöjligheter och genom konkreta handlingar minska fattigdomens symtom i barnets vardag. Det finns tre områden som bidrar till förändring gällande fattigdom: förbättra förskola och skola, och att man tar fasta vid barn och ungdomars möjlighet till händelserik fritid. (Lapsen oikeudet 2019)

Förändringar börjar ofta med politiska beslut. Inget barn har samma utgångspunkt i livet. Fattigdomen skall inte avgöra barns överlevnad för resten av deras liv utan de vuxna måste agera. Politiska beslut påverkar barnfattigdomen. För alla barn i vårt samhälle borde familjernas grundläggande trygghet höjas. Familjer borde få stöd i ett tidigt skede innan problemen uppstår eller blir för svåra att handskas med. Livet får inte vara en konstant kamp om överlevnad. Då barnfamiljers välbefinnande ökar, ökar också välfärden i samhället. (Lapsen oikeudet 2019) Figur 5 sammanfattar konkreta förändringar för att minska fattigdomens symtom i barnets vardag.

Figur 5. Sammanfattning av konkreta förändringar för att minska fattigdomens symtom i barnets vardag

2.3 Fattigdomens inverkan på barn

Barnfattigdom kan innebära att barn måste ge upp fritidsintressen, bli utanför gemenskapen och i vissa fall oftare bli offer för mobbning. Långvarig fattigdom för barn kan förknippas med psykiska problem och lägre skolbetyg. Fattigdom som upplevs i tidig barndom är skadlig eftersom barnens kognitiva och interaktiva förmågor som skapar förutsättningar för framgång i samhället utvecklas tidigt och fattigdom kan skapa en klyfta gällande dessa förmågor. (Lapsemme 4/2018)

Vetenskapligt kan man bevisa att fattigdom skadar barns utveckling. Ofta har det då handlat om att föräldrar som är bekymrade över sina ekonomiska utmaningar inte alltid orkar stöda sina barn. Det handlar om att man kommer hungrig till skolan på måndagen, födelsedagskalas man inte kan ordna, skolmaterial man inte kan betala på andra stadiet, saknaden av fickpengar, hobbyer man inte kan delta i och att barnen oroar sig hur föräldrarna mår. Detta gör att det blir svårt för den vuxna att bemöta barnen med empati, tillit och uppmuntran. (Kalland 2018)

Barns synpunkter gällande fattigdom har sällan beaktats i forskning. De forskningar som har tagit i beaktan barnets synpunkter, tar upp vad barn förstår om fattigdom och

hur de upplever sin situation att vara fattig i samhället. Barns uppfattningar om orsakerna till fattigdom påverkar hur barnen behandlar andra i utsatta situationer. Barnens vardag och liv påverkas av omgivningens attityder och individuella åsikter på ett negativt sätt. (Hakovirta & Kallio 2014)

Som tidigare redan nämnts finns det lite forskning om barns uppfattning om fattigdom. I Hakovirtas och Kallios (2014) forskning deltog trettio 11- till 15-åringar i intervjuer där man studerade fattigdom specifikt ur barns perspektiv, och frågade hur barn förstår fattigdom samt på vilka grunder de rättfärdigar fattigdom i samhället. Enligt resultaten, uppfattar barn fattigdom som ett relativt fenomen. Fattiga barn tycker inte om att tala om sig själva som fattiga och placerar sig inte i den kategorin. Barnen undvek också att använda ordet fattig. Analysen visade att det var klart svårare för barn att beskriva fattigdom än rikedom. Beskrivningarna av de fattiga var vagare än beskrivningarna av de rika. Barn förknippade socialt stigma och mångfald med de fattiga. (Hakovirta & Kallio 2014)

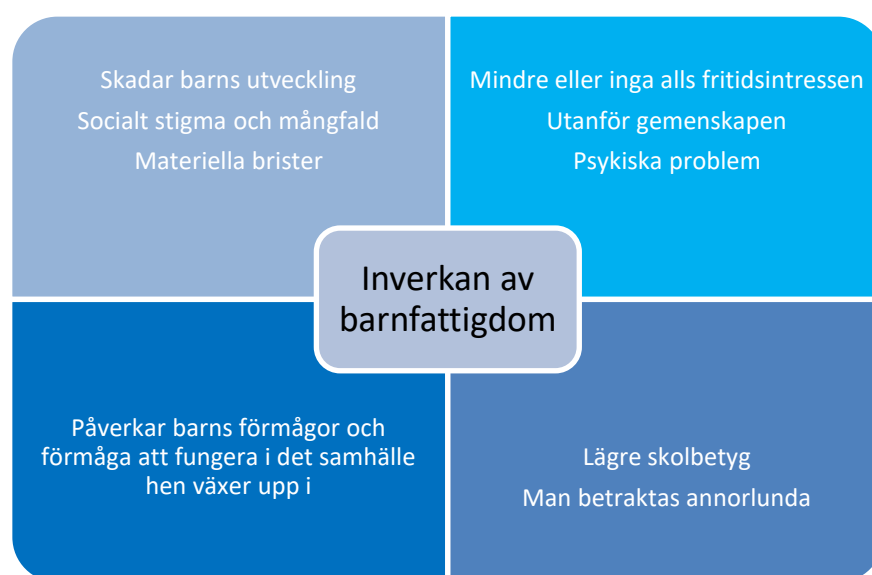
Karvonen och Salmi (2016) forskade om ”Lapsikäyhyys 2010-luvulla”. Fattigdom påverkar ett barns förmågor och förmåga att fungera i det samhälle där hen växer upp. Hakovirta och Kallio (2014) började med att analysera hur barn beskriver fattigdom och vilken betydelse de ger till fattigdom som fenomen. För barn var fattigdom mest brist på icke-nödvändiga saker. Fattiga barn svarade inte att de var utan sina grundläggande behov som kläder, fritidsintressen eller exempelvis mobiltelefoner. Det som lyftes upp var att barnens saker var gamla och hade gammal design och gick oftare sönder. För de fattigare barnen köptes kläder från loppmarknader eller stora varuhus medan rikare barn köpte sina kläder från klädaffärer och kunde köpa märkeskläder.

”De som inte har mycket pengar, så de har till exempel alltid samma kläder på sig, även om de ibland har en avslappnad look. Om det finns en telefon, så är den lite billigare och kanske är den lite trasig. De som har pengar har alltid olika kläder och om de söks efter skolan är det en ganska stor bil som söker dom och så har de dyra telefoner”. Pojke 8 år (Karvonen & Salmi 2016)

I forskningsintervjun (Karvonen & Salmi 2016) visade det sig att fattiga barn betraktas annorlunda. Barn upplevde fattigdom som ett fenomen som förändrar människors sätt att tänka och agera och man antar att fattiga är nöjda med mindre. Därefter gick man

vidare för att se på vad barnen anser att fattigdomen beror på. I intervjuerna svarade barnen att fattigdom beror på lättja, vårdnadshavare som använder alkohol, brist på viljestyrka och försök. Alkoholmissbruk leder enligt barnen till föräldrarnas oförmåga att sköta ekonomin och sitt missbruk.

Fattigdom kan vara enligt barnen ett resultat av att föräldrarna inte bryr sig om att arbeta eller studera tillräckligt. Man frågade också om fattiga var värda att hjälpas eller inte? Kunde de fattiga skylla sig själv för sin situation eller är hen ett offer för oundvikliga omständigheter? I Finland har barns uppfattningar och upplevelser försumrats i fattigdomsundersökningar. (Karvonen & Salmi 2016) Figur 6 sammanfattar hur barnfattigdomen inverkar på barnen och deras vardag.

Figur 6. Sammanfattning av inverkan av barnfattigdom

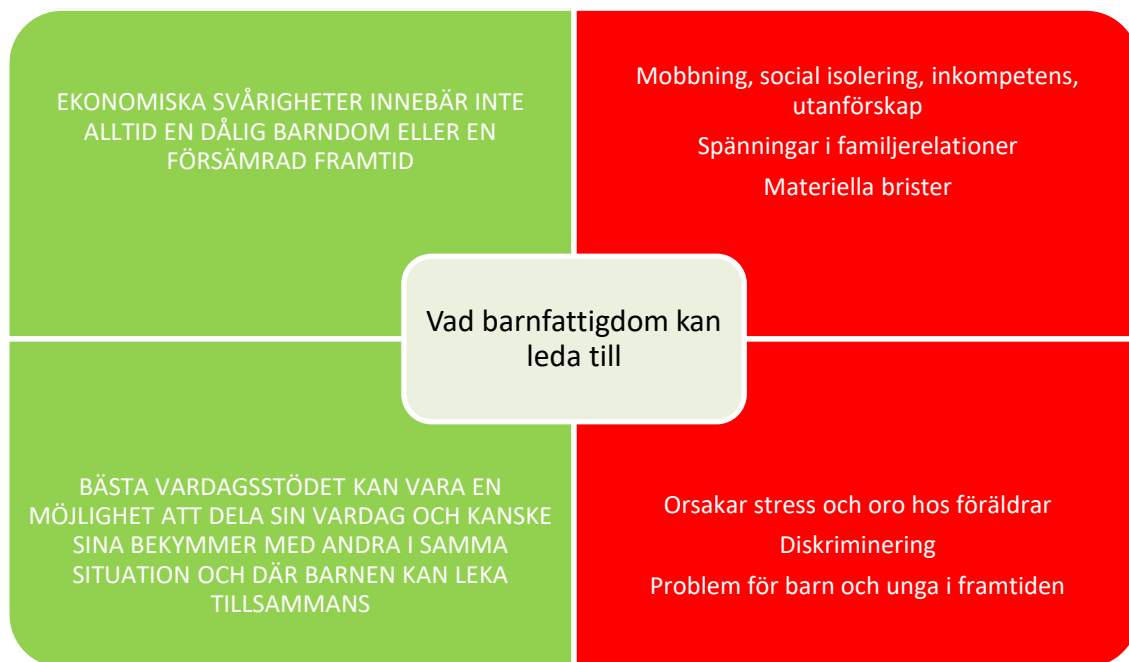
I Tess Ridge-studien (2002) var låg inkomst kopplad inte bara till materiella brister utan också till mobbning och social isolering, inkompetens och utanförskap. Barnet bar också konstant omsorg om familjens försörjning och familjemedlemmarnas välbefinnande. Fattigdom orsakade spänningar i familjerelationer och barn kunde samla på sig mer ansvar till följd av fattigdom. En finsk studie visade att familjens låga inkomst förutom materiella brister kan leda till diskriminering, utanförskap och mobbning av barn. I

den nordiska välfärdsstatsmodellen spelar samhället en stor roll i alla barns och ungas vardag. (Karvonen & Salmi 2016)

Minna Salmi (2018), forskningschef vid utrikesdepartementet vid socialpolitiska forskningsenheten har samlat forskningsdata för utarbetande av barnstrategin med tema ”Barnfamiljers fattigdom, erfarenheter av utkomststöd och välmående”. I Salmis (2018) forskning visade resultatet att försörjningsproblem i en barnfamilj belastar både barn och föräldrar och dessutom ökar de risker för problem för barn och unga i framtiden. Studien visade att politik som minskar försörjningen för barnfamiljer kommer att ha en långsiktig mänsklig och ekonomisk påverkan och ofta med kostsamma konsekvenser.

”Vi är i en mycket dålig ekonomisk situation. Ekonomin är dålig för jag blev sjukskriven för ett år sedan. Försäkringsbolaget ersatte inte den sjukdom som frånvaron orsakat. Jag har ett litet barn som har många speciella utmaningar i sitt liv. Räkningar har blivit på hög obetalade och behovet skulle vara för barnets förnödenheter och kläder. I stället för hushållsvårdsbidraget blev jag arbetslös och efter avbrottet nekades FPA:s utkomststöd” (Lastensuojelun keskusliitto 2022)

Kampen med ekonomiska svårigheter orsakar stress och oro hos föräldrarna och avspeglar sig i samspelet mellan barnet och föräldern. Det är viktigt att komma ihåg att ekonomiska svårigheter inte alltid innebär en dålig barndom eller en försämrad framtid. Kostnadsfria eller billiga lågtröskeltjänster, fritidsgrupper och mötesplatser ger ett viktigt stöd för föräldrar i deras vardag. Dessa tjänster ger en möjlighet att träffa andra i samma situation. För många småbarnsfamiljer är det bästa vardagsstödet där föräldrar har möjlighet att dela sin vardag och kanske sina bekymmer med andra och där barnen kan leka tillsammans. Det är bra att komma ihåg att lågtröskelstöd finns tillgängligt och också via telefon. (Salmi 2018) Figur 7 sammanfattar vad fattigdom kan leda till. De gröna områdena kan vara något positivt och stödande och de röda områdena presenterar vad fattigdom kan leda till.

Figur 7. Sammanfattning av vad fattigdom kan leda till.

2.4 Fattigdomspolitik

Stödandet av barnfamiljer har varit med i politiken under hela 2000-talet. Förbättringen av försörjningen för barnfamiljer minskar trycket på tjänsterna, samtidigt som en sänkning av försörjningen hela tiden skapar ett nytt behov av tjänster. Försörjningsproblemen, behovet av och tillgängligheten av tjänster är sammanflätade, så att användningen av tjänster är högre men samtidigt är deras tillgänglighet lägre om familjen har försörjningsproblem. De politiska alternativen måste bedömas utifrån barn och barnfamiljernas konsekvenser. (Lastensuojelun keskusliitto 2022)

De tjänster som är avsedda för familjer är att ge stöd i att trygga barnens uppfostran och välmående. Barnfamiljer är berättigade till socialservice som Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för. Till socialvård hör socialservice och stödtjänster. Alla har vi rätt till socialservice som baserar sig på hens individuella behov så att hens rätt till nödvändig omsorg och försörjning inte riskeras. Socialservice ordnas som stöd för att klara vardagen, stödbehov till boende, ekonomiskt stöd, förhindra marginalisering och gynna delaktighet, stödbehov för närstående- och familjevåld och annan illabehandling, stöda

välfärd och balansera utvecklingen hos barn, stöd på grund av missbruk och psykisk ohälsa. (Social- och hälsovårdsministeriet 2022)

Barns och barnfamiljers ställning påverkas inte bara av familjepolitiken utan är också kopplad till finans- och finanspolitik, sysselsättningspolitik och utbildningspolitik. För att komma från den ärvda fattigdomen är det viktigt att alla unga får minst en yrkesutbildning. Ekonomisk oro påverkar förstås hela familjen men forskning visar att barnfattigdom är mest skadligt för barn i åldern 0-2 år. Negativ effekt på utvecklingsstadiet har effekt på senare liv ända upp till vuxnas psykiska hälsa, hälsa och arbetsförmåga. Barnfattigdomen ökade redan före coronakrisen. År 2019 var 121 000 barn i låginkomstfamiljer, vilket är 11,6% av barnen. 2018 var siffran 112 000. Mest oroande är det faktum att fattigdomen tycks öka särskilt i familjer med små barn där effekten av fattigdom också är mest allvariga. Oron över sin ekonomiska situation överväldigar lätt hela sinnet. (Lastensuojelun keskusliitto 2022)

3 TEORETISK REFERENSRAM

I denna litteraturstudie i de valda artiklarna kommer det ofta fram termer som utanförskap, social exkludering, inklusion, delaktighet samt marginalisering. I detta kapitel, teoretiska referensramen kommer jag att ta upp endast inklusion och delaktighet. Detta på grund av att inklusions- och delaktighets begrepp blir meningsfullt att spegla till resultatet.

3.1 Inklusion och delaktighet

Vi har alla rätt att höra till någon gemenskap. Ett barnvänligt Finland främjar stark delaktighet för barn och unga. Det barnvänliga Finland skall hjälpa till att hitta glädje i lärandet. Barnet har rätt till att nå sin fulla potential inom kompetensutveckling oavsett var barnet bor eller hur barnets familjebakgrund ser ut. För att säkerställa delaktighet utvecklas samarbete mellan förvaltningens och det civila samhällets olika sektorer. Delaktigheten stöds via lärande, förtroendeskapande dialog och aktivt lyssnande. Barnets näromgivning såsom föräldrar, skolor, hobbyer och småbarnspedagogiken skall inkluderas i att skapa delaktighet. Det är viktigt att det i barnens liv finns trygga utrymmen och

rutiner som gör att barnen kan själva påverka frågor gällande dem själva. Inkludering eller godkännande i grupp eller i samhället är allas rätt. Inklusion är en av våra rättigheter enligt Barnombudsmannen Elina Pekkarinen. Pekkarinen menar att alla barn har rätt att delta i samhället. Pekkarinen påminner också att samhället skall planeras för likabehandling. (Barnombudsmannen 2022)

Mikko Joronen (2021), sakkunnig från Människorättscentret, säger att inklusion är en människorättsfråga där det viktigaste är rimliga anpassningar och individuellt stöd. Joronen (2021) menar att inklusion även bör avspeglas i tillhörigheten i samfund som är viktiga för barn som sociala relationer, tjänster och jämlika möjligheter. (Barnombudsmannen 2022)

Mirella Huttunen (2021) barnombudsmannadelegationens medlem vid Finlands Unicef säger att inklusionen genomförs bättre då vi inte behandlar inklusion som ett separat problem. Huttunen (2021) påminner att vi skall i stället inkluderas i främjande av likabehandling i all verksamhet. (Barnombudsmannen 2022)

Barnet ska bli hört då beslut fattas i frågor som gäller hen. Barnens erfarenhet är den att det fattas beslut av de vuxna över huvudena på barnen, utan att man tar barnens åsikter i beaktande. Våra mänskliga rättigheter är att kunna vara inkluderade. Det är inte alltid brist på pengar utan det kan också finnas problem i kunskapen eller attityden. Ett enkelt sätt att stärka inklusion i samhället är att se till att de vuxna bemöter varandra och barnen med respekt vilket börjar redan i hur vi hälsar på varandra. (Barnombudsmannen 2022)

I stor utsträckning delar Finländarna principer och värderingar som den nordiska välfärdsmodellens samarbete bygger på. Finland har inte investerat i människors välfärd och delaktighet. Det beror inte på att vi har haft råd med det utan för att Finland ska nå ett större välstånd. Fattigdom leder till utslagning som är mer omfattande och beroende av utkomststöd som i sig försämrar förutsättningarna för sysselsättning. Vårt servicesystem har som mål att främja och upprätthålla människors välfärd, hälsa arbetsförmåga och social trygghet och att minska på skillnader i välfärd och hälsa. De människor som lider av fattigdom lider mer sällan av det från ett livsskede till ett annat utan den fattigdomen går ofta i arv. (Statsrådet och ministerierna 2022)

Politiken står inför stora utmaningar. Det uppstår nya behov och fattigdomen och behoven berör allt större mängd barnfamiljer. De verksamhetsätt och stödformer som i nu läget finns stöder inte familjers behov. Vi har inte lyckats underlätta familjeliv och arbete eller en jämställdhet av vårdnadsansvaret. Fattigdomen förekommer i familjer med ensamförsörjare och i familjer där barnen är under tre år. Stödformerna som erbjuds är inte lika på alla håll i Finland. Systematiska och likvärdiga stödformer för föräldrar i föräldraskapet, parrelationen eller för en lösning av svåra situationer kan variera. Ojämlikheterna kan vara stöd vid parrelationer eller tjänster i samband med skilsmässa. (Statsrådet och ministerierna 2022)

Ojämlikheter kan visa sig på olika sätt. En ojämlikhet kan vara att fattigdom och utkomststöd blir långvarigt. Man märker skillnader i människors delaktighet och hälsa mellan olika människor i samhället. Skillnad kan märkas i andelen unga vuxna utanför utbildning och arbetsliv. Finland har kompetens och stöd inom många olika sektioner i vårt servicesystem men systemet är trots den ständiga utvecklingen fortfarande brokigt, svårt för kunderna och osammanhängande. (Statsrådet och ministerierna 2022)

Finlands första mål är att främja välfärden och att ojämlikheten minskas. Finland är ett allt mer likställt och jämlikt land där alla är värdefulla och där människors förtroende ökar. Skillnader i hälsa, välfärd och inkomster är sådant som man vill att ska minska medan man önskar att delaktigheten skall öka. Fattigdom och utslagning rör allt fler människor i allt större omfattning. Fattigdom bland barnfamiljer skall minska genom att det samtidigt utvecklas tjänster och förmåner. (Statsrådet och ministerierna 2022)

4 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

Syftet med denna studie är att sammanställa forskning om vilka stödåtgärder familjer upplever att hjälper och stöder dem i kampen mot fattigdom. Studien kan fungera som underlag för utvecklandet av det nya Familjecentret i Borgå.

Som frågeställning för detta mastersarbete valdes följande:

- Vilka möjliga stödåtgärder finns det för barnfamiljer i fattigdom?

5 METOD

För att utföra detta mastersarbete har jag valt att använda mig av metoden allmän litteraturstudie. Genom denna metod kan jag granska artiklar och avhandlingar om hur man kan stöda fattiga barnfamiljer och vilka stödåtgärder som föräldrar upplever att ha hjälpt vid fattigdom. Metoden jag valt är relevant för jag vill undersöka vilka stöd som man använder sig av mot barnfattigdomen och vilka stöd föräldrar föredrar och tycker att de saknat eller haft hjälp av.

I detta kapitel redogör jag hur en allmän litteraturstudie genomförs och hur jag använt metoden i denna studie.

5.1 Allmän litteraturstudie

Forskningsprocessen startar med en allmän litteraturgenomgång. I en litteraturstudie sammanställs en beskrivning om bakgrunden om varför den var intressant och sedan beskrivs kunskapsläget i det område som valts. Efter detta beskrivs och analyseras valda studier. (Forsberg & Wengström 2013 s. 66, s. 82)

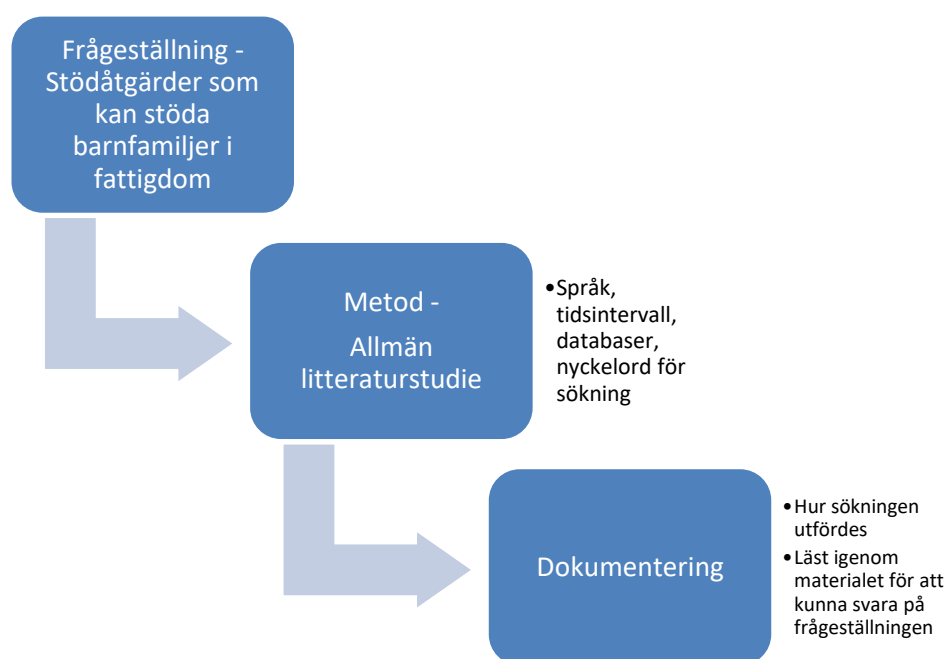
En allmän litteraturstudie stöder då syftet som är att få en överblick över det område som valts och dessutom är det bra då man vill sammanställa tidigare forskning eller kritiskt granska något ämne. Studien kommer att skapa en överblick av området som valts och konkluderas av forskningsresultat. (Forsberg & Wengström 2013 s. 66, s. 82)

För att relativt lite forskning hittades om hurdana stödåtgärder hjälper barnfamiljer i fattigdomen kommer inte artiklarna som valts att kvalitetsgranskas och därför blir metoden en allmän litteraturstudie. (Forsberg & Wengström 2013 s. 66, s. 82)

Det finns dock risker med att läsa allmänna artiklar och böcker. Forskaren eller författaren kan ha haft en begränsad mängd relevant forskning och urvalsförmågan blir selektiv om forskaren väljer studier som stöder den egna synvinkeln och att olika experter kan komma fram till helt olika slutsatser. (Forsberg & Wengström 2013 s. 66, s. 82)

Det gjordes en omfattande sökning och gick systematiskt igenom och värderade resultatet. Det är viktigt med en noggrann dokumentering av sökningsprocessen. Syftet kommer att definieras så tydligt som möjligt och också inklusions- och exklusionskriterierna. (Forsberg & Wengström, 2013 s. 66, s. 82)

För att resultatet skall bli så betydande som möjligt så inkluderas om möjligt artiklar med olika resultat. Till sist görs en kritisk diskussion som summerar resultatet. (Forsberg & Wengström 2013 s. 25-32, s 163-170) I figuren 8 nedan sammanfattas metoden steg för steg och ger en överblick hur utförandet ska se ut.

Figur 8. Sammanfattning av metoden för studien steg för steg och ger en överblick hur utförandet ska se ut

5.2 Datainsamling

I detta kapitel förklaras hur materialet analyserades som inkluderades till resultatet. Till sist presenteras etiska överväganden som varit som grund under hela arbetet.

När man börjar en litteratursökning gör man en genomgång av tidskrifter, böcker och rapporter. (Friberg 2017 s.45) Första sökningen gjordes på Google bara för att få en överblick över hur mycket information det finns om fattigdom och barnfattigdom. In-

formationssökningen via Google gav många resultat vilket gjorde det svårt att hitta den information som var relevant för denna forskning. I tabell 1 presenteras inklusions- och exklusionskriterier för artiklar.

INKLUSIONSKRITERIER	EXKLUSIONSKRITERIER
Artiklarna skall vara publicerade mellan åren 2010 och 2020 (2020 var då jag sökt mina artiklar och började med arbetet)	Materialet bestod av livsberättelser, fattigdomsberättelser
Artikeln skall vara tillräckligt omfattande, beskriven och ha ett tydligt syfte	Artikeln fokuserade på att identifiera tillämpade definitioner och mätningar av ekonomisk fattigdom och att utforska proportionerna hos barn och ungdomar i ekonomisk fattigdom i Norden
Innehålla någon sort av stödåtgärder	Artikeln hade ingenting med stödåtgärder att göra.
Artiklarna skall ha originalkällor	Artikeln handlade bara om pengar, några artiklar var på ryska och länder som Thailand som jag inte i detta skede var intresserad av
Artikel skall vara från Europa, USA eller Norden	Var skriven en artikel från en bok. Resultatet var det som söktes men i artikel kom det inte ordentligt fram hur forskningen var gjord

Tabell 1. Inklusions- och exklusionskriterier

Då sökorden var valda gick jag över till att söka på elektroniska databaser. Det gjordes först ett test och hittade artiklar med sökord som stöd - support, stöd mot fattigdom – support against child poverty och tjänster inom barnfattigdomen – child poverty services.

Fick till en början 22 artiklar och träffar som inte var intressanta eller relevanta för forskningen. Mest handlade artiklarna som exkluderades om pengar, några var på ryska och länder som exempelvis Thailand som inte var av intresse.

Efter detta ändrades sökorden och använde i stället: child poverty, poverty in Finland, familys och fattigdom i Finland, effects or consequences på EbscoHost. Sökningen specificerades med att resultatet skulle vara Full text och från år 2010 tills idag (2020). Sökmotorerna AND och OR i olika kombinationer användes. Språkbegränsningen för sökningarna var svenska, finska och engelska. Sökningen gav 124 träffar. Redan bland de första artiklarna hittades två artiklar för denna forskning. Valkriterierna var att de handlade om någon stödform för fattiga familjer var intressanta och relevant så att den passade in i forskningen. Artiklarna handlade inte bara om hur vi har det i Finland utan det jämfördes med hur man har gjort och har det i andra länder. Hittade artiklar som var relevanta för forskningen men blev ändå förvånad över att inte hitta mera artiklar med stödåtgärder för familjer.

Det gjordes en ny sökning på elektronisk databas i april 2022 för att hitta mera artiklar. Artiklar söktes på EbscoHost och hittade sex relevanta artiklar varav jag valde fem efter granskning. På den första sökningen användes sökorden support measures AND child poverty. Sökningen gav 46 träffar och valde en artikel. I följande sökning användes sökorden Families in povert AND support och fick 4348 träffar och valde två artiklar. Till följande sökning användes sökorden families in poverty AND support AND european union AND social services och fick 45 träffar och valde en artikel. Till sista sökning användes sökorden families in poverty AND support measures AND child poverty och fick 31 träffar varav det valdes en artikel.

Följande sökning gjordes på databasen Arto. Sökvillkoren var lapsiköyhyys. Valde att artikeln skulle vara tillgänglig på nätet och att det skall vara en forskning i fråga. Som tema valdes lapset och köyhyys detta resulterade i 14 artiklar. Valde en artikel för ville veta hur det påverkar barnet och barnfattigdomen ifall vårdnadshavarna skiljer sig.

Till följande söktes det på databasen ABI/INFORM Global. Specificerade sökningen med att de skulle vara Scholarly Journals, mellan åren 2017-2020. Valde också att artikel skulle vara Social indicators research och ha Full text. Som sökord användes Childhood poverty in Finland och detta gav 21 artiklar som resultat varav det valdes en som passade min forskning.

Gick också in på ScienceDirect där sökmotorerna ”Research articles” och ”Children and youth services review” vilket resulterade i 96 artiklar och valde en av dessa som var skriven 2019 och den nyaste som hittades. Valde en artikel som handlade om barnens syn på fattigdom. Sökprocessen presenteras närmare i bilaga 1.

5.3 Urvalsprocess

Först lästes artiklarnas abstrakt och det övriga materialets förord och slutsatser. Det viktigaste var att artiklarna var relevanta för barnfattigdom och stödåtgärder för barnfattigdomen. Valde mina artiklar och granskade dem ifall de skulle inkluderas eller exkluderas. Som inkluderings kriterier i detta skede var att abstraktet hade någon nämning om stöd eller stödåtgärder.

Efter detta lästes hela artikeln för att vara säker att de kunde svara på frågeställningen. Under arbetsprocessen exkluderade jag 4 artiklar. Den ena artikeln var *Sibling rivalry and family conflicts: narratives of finnish peasant poverty (Stark 2018)*. Artikeln fokuserade på den kulturellt delade kunskapen och förståelsen om familje- och anhörigrelationer bland de fattiga på landsbygden i Finland. Materialet bestod av livsberättelser, fattigdomsberättelser av finnar födda mellan 1880 och 1938.

Den andra artikeln var *Economic poverty among children and adolescents in the nordic countries (Povlsen 2018)*. Artikeln fokuserade på att identifiera tillämpade definitioner och mätningar av ekonomisk fattigdom och att utforska proportionerna hos barn och ungdomar i ekonomisk fattigdom i Norden. Artikeln hade ingenting med stödåtgärder att göra.

Den tredje artikeln som valdes bort var *Har du inga gummistövlar? Fattigdom i 2010-talets svensk bilderbok (Wistisen 2019)*. Artikeln forskade nio svenska barnbilderböcker som skildrar barn och andra människor som lever i fattigdom.

Den fjärde artikel som jag exkluderade var *How to end extreme child poverty*. Artikeln var skriven baserad på en bok. Resultaten som framkom i artikeln var relevanta men fick inte tillförlitligt svar på när och hur forskningen/forskningarna var gjorda. Totalt

inkluderades tio artiklar. De inkluderade artiklarna presenteras i bilaga 2. Artiklarna som exkluderades presenteras inte skilt.

5.4 Innehållsanalys

Resultatet analyserades med innehållsanalys. I innehållsanalysen gör man komprimerade kategorier för att dela in ord i och för att då kunna skapa ett samband av slutsatser från data. I en systematisk litteraturstudie är det viktigt att analysera resultatet utifrån varje artikels bevis. (Forsberg & Wengström 2013 s. 151)

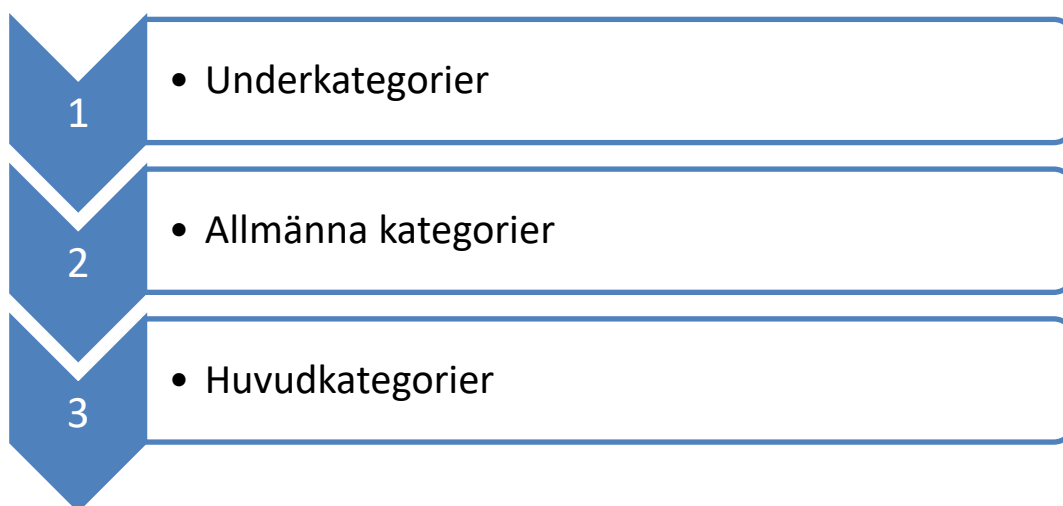
Innehållsanalysen kan vara induktiv eller deduktiv. I den induktiva innehållsanalysen kan man låta texten ”tala fritt” och skapa teman och kategorier som berättar om innehållet. I den induktiva innehållsanalysen skall man undvika att använda förbestämda kategorier. Låt texten i stället ”tala fritt”. Man börjar med att läsa igenom artiklar för att få en överblick. Efter det delar man in texten som uttrycker sig i form av t.ex. tankar eller idéer och efter det kodar man de här. De här koderna samlas i kategorier som sedan i sin tur organiseras i teman genom att koppla dem samman med material eller teorier. Man tolkar i resultatdelen och presenterar kategorierna man valt och teman tillsammans. I det här skedet återges kategorierna fritt. (Nygård 2005)

Den induktiva innehållsanalysen används i detta arbete för att identifiera möjliga stödåtgärder för barnfamiljer i fattigdom. Efter att ha gjort kodningen kategoriserades kategorier och under kategorier. Man vill minska antalet kategorier genom att gruppera data. Då man kategoriserar och data anses höra till en viss grupp och det gör att man kan jämföra data och andra observationer. För att man gör tolkningar kan man fatta beslut om vad som ska placeras i samma kategori. Man gör kategorier för att hitta ett sätt att beskriva och för att öka förståelsen och kunskapen. Till följande formulerar man en beskrivning av studiens ämne genom att skriva kategorier. Man skapar rubriker utifrån artiklarnas innehåll. Man grupperar rubriker och på så sätt bildar underkategorier. Underkategorierna skapar allmänna kategorier. De allmänna kategorierna samlas under huvudkategorier. Man namnger kategorierna med hjälp av de viktiga nyckelorden i kodningen. (Nygård 2005)

Efter att ha gjort den öppna kodningen kategoriserades rubrikerna. Gjorde underrubriker med högre ordning. Grupperade data för att få ett mindre antal kategorier. Tanken är att data som tillhör en viss grupp som medför möjligheter att jämföra data som är i olika kategorier. Skribenten gör tolkningar och beslut om vad som skall placeras i samma kategori. Syftet är att skapa kategorier och beskriva fenomen för att öka förståelse och skapa kunskap. Sista steget för att organisera kvalitativa uppgifterna är att man formulerar en beskrivning av studiens ämne genom att skapa kategorier. Då man sammanfattar processen görs den genom att skriva rubriker som skapas utifrån innehållet i artiklarna. De här rubrikerna grupperas. Då man grupperat rubrikerna bildar man underkategorier. Underkategorierna skapar allmänna kategorier. De allmänna kategorierna samlas under huvudkategorier. (Nygård 2005)

Efter att ha gjort den öppna kodningen kategoriserades rubrikerna. Gjorde underkategorier med högre ordning. Grupperade data för att få ett mindre antal kategorier. Tanken är att data som tillhör en viss grupp som medför möjligheter att jämföra data som är i olika kategorier. Skribenten gör tolkningar och beslut om vad som skall placeras i samma kategori. Syftet är att skapa kategorier och beskriva fenomen för att öka förståelse och skapa kunskap. Sista steget för att organisera kvalitativa uppgifterna är att man formulerar en beskrivning av studiens ämne genom att skapa kategorier. Då man sammanfattar processen görs den genom att skriva rubriker som skapas utifrån innehållet i artiklarna. De här rubrikerna grupperas. Då man grupperat rubrikerna bildar man underkategorier. Underkategorierna skapar allmänna kategorier. De allmänna kategorierna samlas under huvudrubriker. Figur 9 nedan sammanfattar hur de olika kategorierna skapas.

Figur 9. Sammanfattning som visar hur de olika kategorierna skapas

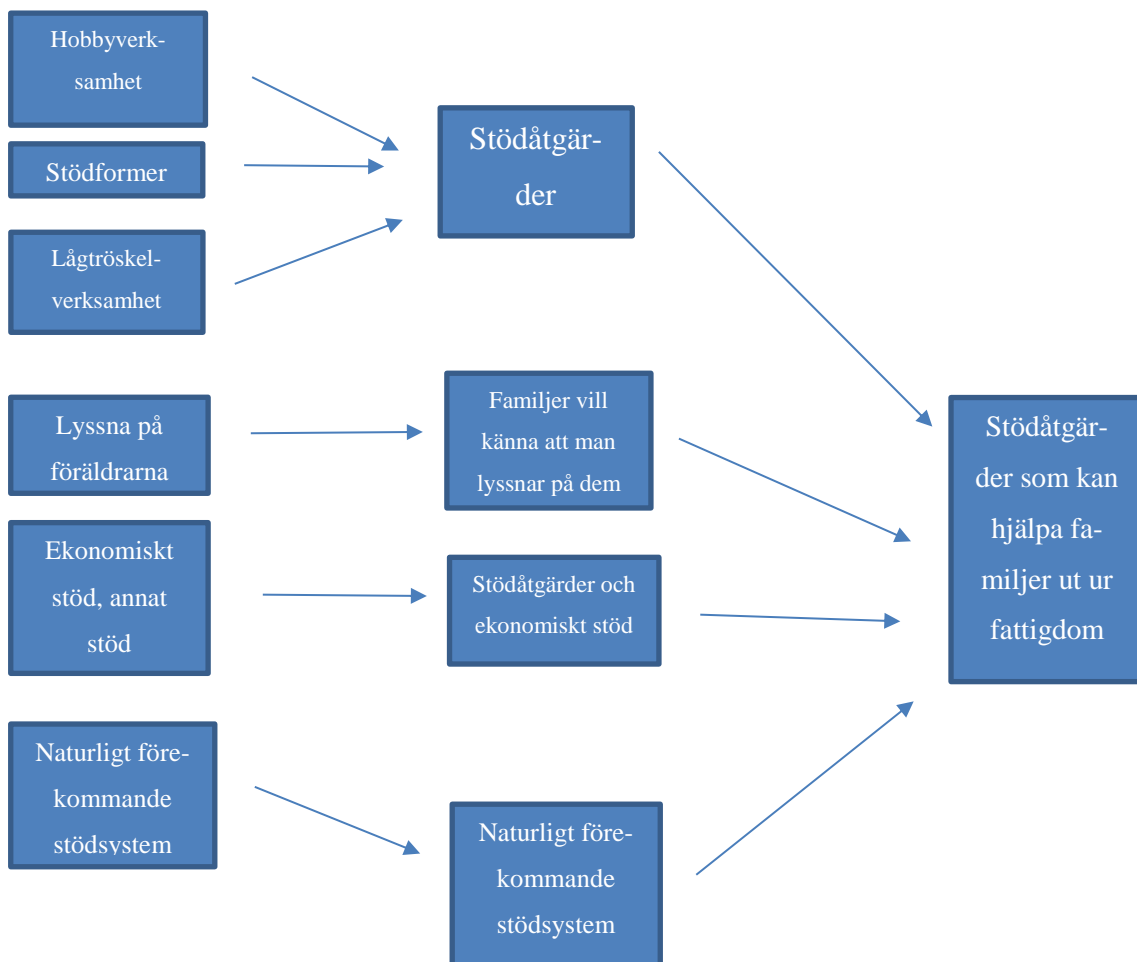
Började med att göra en öppen kodning av kategoriernas rubriker. Till följande sätts under kategorier med högre ordning. Tanken med kodningen var att data som hör till en viss grupp sätts ihop och medför då möjligheter att jämföra data och annat material som är i olika kategorier. Efter att ha gjort öppen kodning kategoriseras rubrikerna och sätts under kategorier med högre ordning. Syftet med att gruppera data är att minska antalet kategorier. Att skapa kategorier är inte enbart att sammanföra observationer som är likartade eller relaterade till varandra. Tanken är att klassificera data som anses tillhöra en viss grupp och det medför möjlighet att kunna jämföra dess data och andra observationer som är i olika kategorier.

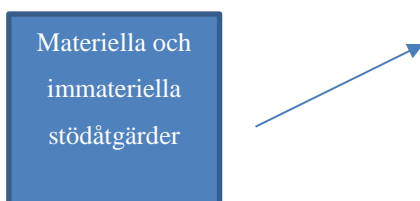
I min innehållsanalys börjades processen med att läsa materialet så att innehållet blev bekant och så att artikeln kunde återberättas i stora drag. Läste de inkluderade artiklarna så att de printades ut och skrev i kanten nyckelord eller kategorier. Sedan lästes alla artiklarna noggrant igenom igen för att dubbelkolla nyckelord och kategorier och för att säkerställa att artiklarnas innehåll var rätt. Namn på rubriker valdes så att de var sammanhängande med flera nyckelord. Materialet bearbetades så att det gjordes en tabell över sökträffarna och vilka artiklar som valdes. Detta presenteras i tabell 1.

Artiklarna som finns med i studien finns i tabell 2 och i den tabellen berättas det kort om artikeln. Nämner också i tabell 2 resultaten. Granskade artiklarna med metoden innehållsanalys där artiklarna delades in i resultat, slutsatser och teman. Till följande de-

lades resultatet in i mindre delar. I tabellen finns författare, årtal, titel, syfte och resultat. När artiklarna var lästa delades de enligt nyckelorden som hittats. Fanns det samma nyckelord i artiklarna valdes rubriker och under rubriker till arbete. Som exempelvis i bakgrundskapitlet finns under rubriker som utanförskap och social exkludering, inklusion och delaktighet och marginalisering. Valde efter att resultatet var skrivet att ta bort utanförskap, social exkludering och marginalisering. Tog med i arbetet inklusion och delaktighet för att begreppen blir meningsfulla att spegla resultaten i. Vid osäkerhet då material och artiklar har lästs har det använts ordbok, litteratur och Google så tolkningen av artiklarna och övrigt material blivit rätt. På detta sätt har misstolkningar och fel i källor möjligen undvikits. (Forsberg & Wengström 2013 s. 166-170)

När rubrikerna var klara skrevs allt ner i ett häfte och på ett word-dokument. Flyttade sedan runt rubriker för att få en fungerande helhet i word-dokumentet och ibland i häftet. Huvudrubriken är Barnfattigdom. I den allmänna kategorien finns fyra rubriker och så finns det en underrubrik. Figuren visar läsaren om underkategorier, allmänna kategorier och huvudkategori. Har läst igenom allt material grundligt för att kunna analysera allt material för att undvika feltolkning och misstag. Figur 10 sammanfattar för läsaren vilka underkategorier, allmänna kategorier och huvudkategori som har använts i studien.

Figur 10. Sammanfattning av underkategorier, allmänna kategorier och huvudkategori

5.5 Etiska överväganden

Studien följer punkterna för god vetenskaplig praxis som vi följer under studietiden vid yrkeshögskolan Arcada och som är skriven av Forskningsetiska delegationen i Finland (2012). Etiska överväganden gjordes innan studien påbörjades. Etiska överväganden bör göras beträffande urval och presentation av resultat.

Följt Forskningsetiska delegationens (2012) punkter och detta arbete kan vara trovärdigt och tillförlitligt. Det är viktigt att välja studier som har fått tillstånd eller där etiska överväganden har gjorts. Har följt riktlinjerna under arbetsprocessen, och då material och artiklar valts. I en vetenskaplig forskning är god etik en viktig aspekt.

I slutsatserna vara jag noggrann och gjorde en välgrundad redovisning av resultaten. Kommer att sträva till att då presentera resultatet så är betydelsen blir den samma. I arbetet kommer det inte att presenteras resultat som förfalskats.

Det är viktigt att komma ihåg källhänvisningar i arbetet. Artiklarna bygger på andra människors arbeten och har därför varit noga med att skriva ner alla källor. För att säkerställa detta så har dokumentation av sökningen och artiklar gjort som använts i undersökningen och de har dokumenterats i källförteckningen. Källförteckning skall vara relevant och mångsidig. Under arbetsprocessen är det bra att vara omsorgsfull och noggrann då man använt sig av andra skribenters och forskares resultat och arbeten. Har använt hänsyn och respekt vid källorna så läsare kan få fram artiklarna med en likadan sökning. Resultaten från artiklarna har presenterats så tydligt som möjligt. Egna åsikter och tolkningar av källorna existerar inte i detta arbete. Alla källor är kopplade till korrekt källhänvisning och med hela källan utskrivna i källförteckningen. Källorna följer

Arcadas skrivguide. De artiklar som exkluderades från arbetet finns inte med i källförteckningen. (Forsberg & Wengström 2013 s. 69-70, s. 145

6 RESULTAT

I resultatet beskriver jag vilka stödåtgärder som familjer känner att var viktiga och vilka som kunde hjälpa dem vid fattigdom. I mina underrubriker tar jag upp för det första hur tidigare forskningar och material visar sig i barnfamiljers fattigdom och stödåtgärder. I min andra underrubrik tar jag upp vad barnfattigdom kan leda till och den tredje underrubriken är fattigdomspolitik. I fattigdomspolitiken tar jag upp hur stödandet av barnfamiljer har varit med i politiken sedan 2010. I resultat kapitlet presenteras de valda artiklarna för studien och annat material som berör stödåtgärder för familjer i fattigdom.

6.1 Resultat av orsaker till barnfattigdom

Samtliga artiklar som Andresen och Meiland (2017) och Hakovirtas (2010) forskningar kom fram till att de senaste diskussionerna om ämnet barnfattigdom handlar i allt högre grad om barns välbefinnande. Andresen och Meiland (2017) tar upp att begreppet välbefinnande ger en omfattande bild om vad levnadsvillkoren och nivån på välstånd och socialt deltagande av barn och deras familjer innehåller. I Hakovirtas (2010) forskning om familjerelationer kom det också fram att det inte alltid betyder att familjen är i ett gemensamt hem utan en ökande andel barn lever sin barndom i olika hem på grund av föräldraseparation. Hem inom risk för marginalisering är exempelvis barn med lågutbildade föräldrar och barn som har föräldrar som är utanför arbetslivet.

Barnen i skilsmäsofamiljer handlar det också om barns välbefinnande. Familjer som skiljer sig utsätts ofta för fattigdom p.g.a ekonomiska svårigheter. (Hakovirta 2010) I Hakovirtas (2010) forskning om familjerelationer kom det fram att det inte alltid betyder att familjen är i ett gemensamt hem utan en ökande andel barn lever sin barndom i olika hem på grund av föräldraseparation. Vid skilsmässa försämras föräldrarnas ekonomiska situation ofta och nästan samma inkomst måste sörja två hushåll. Flera studier har visat att kvinnors inkomst minskar vid skilsmässor. Skilsmässor är också en ekonomisk risk ur ett barns perspektiv eftersom en ensamstående förälder som möter/träffar barnet och är skyldig att betala underhåll.

Då hem är i risk för marginalisering tog Hakovirtas (2010) forskning upp hur viktigt barnbidrag och underhållsstöd påverkade fattigdom för ensamstående föräldrar i Finland, Frankrike och Storbritannien. Underhåll och bidrag minskade barnfattigdom hos ensamstående föräldrar men på olika sätt i landen. I Finland minskade fattigdomen minst för att man inte fick lika mycket stöd som i de övriga länderna. I Frankrike och Storbritannien kom man snabbare ur fattigdomen för att stöd som familjer fick räknades på ett annat sätt än vad vi gör i Finland. I figur 11 sammanfattas orsaker till barnfattigdom

Figur 11. Sammanfattning av orsaker till barnfattigdom

6.2 Barnfamiljers fattigdom

Hakovirta et. al. (2019) forskning gjorde en jämförande analys där man undersökte om effekten av hur underhåll får barnfattigdomen att minska bland ensamma föräldrar som får socialt stöd. Det väcker viktigt politiskt övervägande och ger bevis på att beslutsfattare vill minska barnfattigdom. Som en av målsättningarna i Andresen och Meilands (2017) kvalitativa studie, var att betrakta barn som lever under berövade omständigheter. Därför inkluderades barn i forskningen. Resultatet visade att barn som lever under svåra förhållanden och växer upp med begränsningar av kläder, mat, boende och pengar

hade påverkan på deras välbefinnande. Upplevelsen av begränsad tillgång till deltagande hade en mer betydande roll och påverkan i barnens vardag. Barn som lever i fattigdom har betydande begränsningar i kvaliteten på livet. (Andresen & Meiland 2017)

Hakovirta et. al. (2019) studie visade att då ensamma föräldrar får stöd har de en lägre barnfattigdom jämfört med dem som inte får det ekonomiska stödet. Resultatet var förväntat enligt forskarna. Detta innebär att ekonomiskt stöd kan minska barnfattigdom. Det som också tyvärr kom fram var upptäckten hur lite eller ingen effekt alls det hade om man fick ekonomiskt stöd för att minska fattigdomen för de ensamma föräldrarna i Finland. I Australien och Storbritannien minskade barnfattigdom för att underhåll helt, eller till viss del räknades som ett komplement för ensamförsörjande föräldrar som får socialt stöd och som hjälpte till att minska deras fattigdom.

På samma sätt visade resultatet i Andresen och Meilands forskning (2017). Resultatet visade att barn som upplever fattigdom, har en betydande effekt för deras välbefinnande. Barnen skiljer sig från mängden på grund av deras socioekonomiska situation eftersom de och deras familj har mindre pengar till sitt förfogande än barn från medelinkomst familjer. Till liknande slutsats kom Hakovirta et. al. (2019). Forskarna kom fram till att man måste vara försiktig med att göra antaganden om att underhåll är ett komplement till inkomsten och att det skulle kunna bidra till att minska fattigdom bara för att stöd betalas. (Hakovirta et. al. 2019)

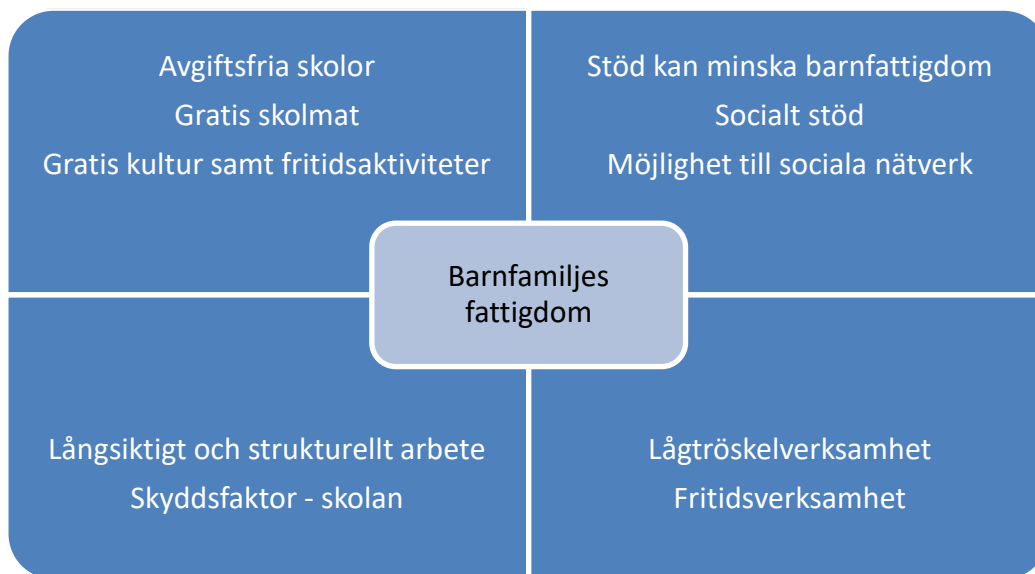
En uppväxt under ekonomiska begränsningar avgör hur barn står inför olika nackdelar och hur föräldrar och barn upplever begränsningar i deras vardag. I forskningen betonades betydelsen av fritidsverksamhet och möjlighet till sociala nätverk. Analysen av denna artikel var att man inte skall antaga att stöd minskar fattigdom vilket i sig inte stämde helt. (Andresen & Meiland (2017)

Man vill mildra barnfattigdomen genom att ha avgiftsfria skolor, gratis skolmat och kultur samt fritidsaktiviteter. (Nordens Välfärdscenter 2016) På samma sätt tänkte Virrankari och Hiilami (2021) och poängterade att det behövs lokaler och evenemang som utför lågtröskelverksamhet så människor kan mötas och nät verka tillsammans. Då alla är jämlika slopas föreställningar och attityder som är skadliga för dem som är mest ut-

satta. (Virrankari & Hiilamo 2021) Likaså sätts också tyngden vid ett långsiktigt och strukturellt arbete mot barnfattigdomen. Barnen i Norden är inte de barn som är mest utsatta för fattigdom, men det finns benägenhet att klyftorna mellan de rika och fattiga barnen ökar också i Norden. Nordens Välfärdscenter vill sätta fokus på barnfattigdomen och poängterar följande: Då det finns olika fattigdomsmål så ger de olika bilder av omfattningen av fattigdom och kan förvirra fattigdomsdebatten. (Nordens Välfärdscenter 2016)

De nordiska länderna har valt att använda sig av en gemensam definition som gör det möjligt att jämföra statistik och utvecklingen över tid vilket leder till att det är lättare att se vilka åtgärder som fungerar och på detta sätt kan man lära sig av varandras erfarenheter. Barnens starkaste skyddsfaktor är skolan. Skolan är viktigt för att kunna lära sig att leva ett självständigt liv och att kunna försörja sig senare i livet. Tidigt stöd i skolan lönar sig. I de finska skolorna har man lyckats att jämna ut skillnaderna. Elever från Finland som kommer från fattiga familjer klarar sig bra om man jämför med andra länder menar forskningsdirektör Olli Kangas. Nordens Välfärdscenter önskar att tidigt stöd till elever ska prioriteras. (Nordens Välfärdscenter 2016)

Man ville få reda på om familjers modersmål påverkade fattigdom och barnfattigdom så Camilla Härtull och Jan Saarela (2018) forskade om fattigdom i två infödda och jämställda befolkningsgrupper, finsktalande och svensktalande med en tidsram från 1987-2011. Det forskades ifall det fanns skillnader på grund av föräldrarnas språk och inkomst över den här tiden. Forskningen var begränsad till områden med både svensk- och finsktalande familjer och områden. I forskningen kom det fram att skillnaden mellan språk och fattigdom var måttlig. I ensamförsörjande finska familjer minskade fattigdomsgraden mindre än hos familjer som var svensktalande. Det kom fram i forskningen att det skulle krävas en brådskande granskning av politiken, på grund av de allvarligaste konsekvenser som fattigdomen kan ha på barnens välbefinnande och deras chanser i framtida liv. (Härtull & Saarela 2018) I figur 12 sammanfattas resultat för barnfamiljers fattigdom och vilka faktorer som är viktiga vid barnfattigdom.

Figur 12. Sammanfattning av vilka faktorer som är viktiga vid barnfattigdom

6.3 Fattigdomspolitik

Juha Mikkonen (2013) har forskat om fattigdomspolitiken i Finland. Forskningen handlade bland annat om Finland som välfärdsstat och beskrev hur fattigdom och ojämlikheter finns på den politiska agendan. För det andra presenterades det i artikeln de finska myndigheterna och forskningsinstitutionerna och hur de mäter och övervakar fattigdomsgraden. Många faktorer påverkar framtida utsikter för fattigdomsminskning i Finland.

Några av de viktigaste utmaningarna är relaterade till en tillräcklig social trygghet och högkvalitativa hälso- och välfärdstjänster för alla socioekonomiska grupper. Framgången för fattigdomsminskning i framtiden kommer att förknippas med Finlands förmåga att bibehålla en hög sysselsättningsgrad och ett sunt arbetsförhållande med den åldrande befolkningen. (Mikkonen 2010) På samma sätt kom det fram i Hakovirtas (2010) forskning att barnfamiljer som är fattiga har ökat i Finland, men det är svårt att mäta fattigdom. Förebyggande och minskning av barnfattigdom är emellertid en av utmaningarna för den framtida socialpolitiken, eftersom barnfattigdom är en riskfaktor för barnets tillväxt och utveckling som i sig kan leda till utslagning. (Hakovirta 2010) För att uppnå målet så måste man förhindra uteslutning från utbildning och anställning i de yngre generationerna. (Mikkonen 2013) I figur 13 sammanfattas fattigdomspolitiken och vad som inverkar eller kan inverka på fattigdomen.

Figur 13. Sammanfattning av fattigdomspolitik och vad som inverkar eller kan inverka

6.4 Finlands modellen – Gratis hobbyn

Hobbyverksamheten som också kallas till Finlandsmodellen är ett projekt som utbildnings- och kulturministeriet står bakom. Projektets mål är att öka barns och ungdomars välbefinnande och välmående och att göra det möjligt för barn och ungdomar att ha en gratis hobby i samband med skoldagen som är avgiftsfri. I modellen kombineras barns och ungas önsknings om hobbyverksamhet, god praxis och koordinering samt samarbete mellan skola och hobbyaktörer. Regionförvaltningsverken har beviljat understöd för 117 kommuner och sammanlagt 17 miljoner euro i understöd. Forsknings- och kulturminister Antti Kurvinen upplever att Finlandsmodellen behövs för att öka i skolan samhörighetskänslan och utveckla barns och ungas sociala färdigheter. År 2021 beviljades Borgå stad 100 000€ av Finlandsmodellen för hobbyverksamhet. Borgås hobbymodell är en del av en större helhet som skall samla den aktuella gratishobbyn av den finska modellen i samband med skoldagen och andra aktiviteter riktade till barn och unga. Borgå stads syfte är att förebygga utanförskap och att nå ut till alla barn och ungdomar inom deras eget område med hänsyn till fritidsintressen. Ett viktigt mål är att er-

bjuda alla möjligheten att höra till en grupp och uppleva framgång och glädje på fritiden. (Finlandsmodellen för hobbyverksamhet 2022)

6.5 Stödåtgärder vid fattigdom från familjers synpunkt

I Schiettecat et. al. (2016) forskning poängterades det att socialarbete inom barn- och familjearbete har en avgörande roll i att bygga en bro ut ur fattigdom och barnfattigdom. Resultaten, processerna och riktningen av dessa insatser diskuterades sällan med de inblandade familjerna.

I artiklarna av McManus et. al. (2020) och Geinger et. al. (2018) kom också till liknande resultat som Schiettecat et. al i sin forskning. I McManus et. al. (2020) och Geinger et. al. (2018) forskning kom det fram att föräldrar som upplever fattigdom rådföras sällan och man poängterade vikten av att lyssna på föräldrar om sina behov när det gäller att stödja utvecklingen, välbefinnandet och utbildning av sina små barn. Det var viktigt att ta hänsyn till föräldrars konkreta, levda verklighet inom ramen för det bredare samhället och kritiskt bedömda dessa verkligheter enligt principerna om mänsklig värdighet och rättvisa. Föräldrar som lever i ovisshet eller som upplever oförutsägbarhet handlar situationen om här och nu för att kunna se in i framtiden. I detta synsätt lyssna på föräldrar, från ett livsvärldsorienterat perspektiv som är avgörande för social arbetspraktik om den ska vara stödjande.

Liknande resultat kom man till i McManus et. al. (2020); Geinger et. al. (2018) och Attree (2005) forskningarna. Forskningarna visade liknande resultat också i det att ofta förbises föräldrar som experter på sina egna behov av aktörer inom maktpositioner och utestängda från utrymmen och processer som syftar till att skapa resurser, program och policyer för att stödja småbarnsfamiljer.

I McManus et. al. (2020) gick man ett steg längre i forskningen. I forskningen fanns det tre nyckelresultat i resultatet. Först uttryckte mödrar flera behov som inte uppfattades som behov av aktörerna i maktpositioner, medan de aktörer som ansågs behöva det an-

såg mödrarna själva inte ha behov av. När det gäller det första fyndet ansåg de deltagande mödrarna att de behövde mer pengar, tid, möjligheter för egenvård och validering för att stödja sina små barn i hur de skulle vilja medan lärare, skoladministratörer, distriktsledare och beslutsfattare i första hand diskuterade mödrars behov av utbildning, träning och föräldraskaps modeller.

Den andra upptäckten var ganska lika både för mödrarna och de i maktposition och behoven var högre löner och mer pengar och ett behov av barnomsorg att frigöra tid. För att på bästa sätt stödja unga familjers barn som upplever fattigdom är det ytterst viktigt att aktörer i maktpositioner förstår mödrars behov som de uppfattas av mödrarna själva. Alla aktörer i maktposition diskuterade föräldrautbildning, utbildning i föräldraskap och föräldraskapsmodeller eller vägledning som ett primärt behov för mödrar. Aktörer i maktposition ansåg främst att mödrars behov av mera pengar och tid som ett sätt till mer tillförlitligt sätt att få tillgång till, behålla och dra nytta av jobb som betalar en lön. (McManus et. al. 2020)

Det tredje som kom fram i studien var att skoladministratörer var de deltagare som uttryckte sig mest i linje med vad mödrarna var i behov av. Resultatet i artikeln visade att detta inte bara kommer att leda till mer effektiva stöd för familjer, men det kommer också att privilegiera deras styrkor, expertis och mänskligheten längs vägen. (McManus et. al. 2020)

Föräldrars erfarenheter av informella och formella stödnätverk med tanke på deras styrkor och svagheter i samband med fattigdom visade ett resultat som tyder på ett naturligt förekommande stödsystem. Den materiella och känslomässiga hjälpen till föräldrar hade dock nackdelar. Nackdelarna var den att ensamstående mammor med låg inkomst hade mindre stödnätverk och var mera beroende av ömsesidigt stöd än de i familjer med två föräldrar. Föräldrarnas perspektiv är avgörande för att informera om tjänstedesign och utveckling och utvärdering inom vård och omsorg. (Attree 2005; McManus et. al. 2020; Schiettecat et. al. 2016)

På samma sätt som i tidigare artiklar i texten visade det sig att McManus et. al. (2020) och Schiettecat et. al. (2016) syfte med studien var att undersöka omfattningen om hur mödrar och de som hade inflytande över dem och deras barn är överens om vad mödrar behöver för att på bästa sätt stödja barns utveckling. Forskningarnas mål var att skaffa kunskap om hur interventioner konstrueras, tolkas och används som potentiellt stödjande för föräldrar och deras barns välbefinnande i fattigdomssituationer samt utforska hur de kan påverka familjers vägar ut ur fattigdom. Stöd kopplas till föräldrars rörlighet ut ur fattigdom. I Attree (2005) forskning var man inne på samma linje. Man kom fram redan från början att stöd till föräldrar varit en viktig del av helheten. ”Bra föräldraskap”, barns hälsa och välbefinnande är ofta påverkade av de påfrestningar som är förknippade med fattigdom.

Schiettecat et. al. (2016) forskningens syfte var att fördjupa kunskap om processer mellan deras brett definierade välfärdsstrategier och samhällsliga strategier för att tillhandahålla sociala resurser. Forskarna försökte avslöja och förstå hur föräldrar ger betydelse för välfärden och vilka strategier man därför bör utveckla. Man gjorde återbesök till föräldrarna flera gånger och deras livsbanor, resurser och erfarenheter reviderades och diskuterades. Föräldrarnas föreställning om stöd var inte definitiva eller universella, utan snarare komplexa och skiftande i förhållande till strukturella förhållanden, livsdynamik och deras därmed utvecklade välfärdsstrategier. Forskningsresultaten visade att som ett villkor för att sociala insatser ska upplevas som stödjande krävs en process där både materiella och immateriella förhållanden måste uppfattas som ouplösligt sammanflätade.

Ett par artiklar berör stödåtgärder för familjer som socialt stöd och formella tjänster. Attree (2005) och Geinger et. al. (2018) hade undersökt både informella och formella stödsystem som resurser för fattiga föräldrar. Forskningen har gett en inblick i en kritisk, djupgående förståelse av konsekvenser av ekonomisk nedgång och arbetslöshet för familjer med små barn (0–3 år). Respondenterna hade också olika erfarenheter av formella stödresurser. Vissa tjänster lyckades se på föräldrar ur ett brett perspektiv medan

andra inte gjorde det. Vissa kunde exempelvis använda sig av flexibel dagvård, medan andra inte kunde. Tjänster som kombinerar immateriellt och materiellt stöd är mycket stödjande.

Resultaten visade också skillnader mellan ensamstående mödrars upplevelser av naturligt förekommande stöd och beredskap att närma sig formella tjänster, exempelvis lämnade familjemedlemmar ofta materiell hjälp till föräldrar i kontanter, måltider eller barnkläder och så hjälpte man till med barnomsorg. När det gäller socialt arbete visade resultaten en problematik när det gäller kombination av strävan att arbeta och strävan att uppfostra sina barn. Anhöriga gav dessutom känslomässigt stöd i form av sällskap och samtal. I stället för flexibla sociala tjänster konfronterades föräldrar med ett antal hinder, såsom väntelistor, icke flexibla timmar och ekonomiska bekymmer i samband med formell barnomsorg. (Geinger et. al 2018; Attree (2005)

I Mowat (2020) studie var syftet med forskningen att undersöka förhållandet mellan fattigdom, prestation och barns mentala hälsa och välbefinnande. I Skottland har alla barn rätt till utbildning men det betyder inte det de har lika förutsättningar att dra nytta av den utbildningen har att erbjuda. Diskussioner om förhållandet mellan fattigdom och prestation döljer betydelsen av psykisk hälsa och välbefinnande vilket nuddar vid betydelsen av sociala nätverk och stöd. (Mowat 2020)

De utmaningar som beslutsfattare står inför är för det första skapandet av mer rättvisa och toleranta samhällen där fördelningen av familjens inkomst är mer jämnt fördelad. För det andra är en djupare undersökning av hur ekonomisk, social, hälso- och utbildningspolitik integrerade med varandra i livet som barn och familjer lever i fattigdom så att resurser och stöd kan vara kanaliseras på mer effektiva sätt för att ta itu med orättvisorna inom utbildningsresultat och barns psykiska hälsa och välbefinnande. (Mowat 2020)

Att leva i fattigdom som antingen direkt eller indirekt påverkar kvaliteten på familjeliv som i sin tur påverkar barns och ungas psykiska hälsa och välbefinnande människor. Det är därför avgörande att bygga en infrastruktur runt samhällen, familjer och skolor för att lindra de stressfaktorer som är förknippade med att leva i fattigdom som exempelvis stöd till föräldraskap för i synnerhet mödrar. (Mowat 2020)

Schiettecat et. al. (2016); McManus et. al. (2020); Geinger et. al. (2018); I Mowat (2020) och Attree (2005) poängterade graden av samarbete mellan olika intressentgrupper, skapa utrymmen och möjligheter för mångprofessionellt, tvärsektorielt och mellanmyndighetsarbete att äga rum och för att en gemensam förståelse av problemet utvecklas. Det innebär också att man antar ett helhetsgrepp med att arbeta med familjer, bygga på samhällets styrkor och lyssna respektfullt på deras röster. Likaså har denna studie lyft fram vikten av god kommunikation och relationer inom familjen, inom skolmiljön och mellan hemmet och skolan och avgörande behovet av att barn har en känsla av samhörighet och tillhör skolan. En känsla av sammanhang i skolan är en nyckelaspekt för att bygga starka sociala nätverk och stödjande nätverk men det är också om styrkan i nätverk mellan skolor och deras bredare samhällen. En viktig utmaning är därför att undersöka i vilken grad skolor är inkluderade. Detta sträcker sig till att främja positiva, uppfostrande och stödjande relationer i hela skolsamhället och meningsfullt engagemang med familjer som lever i fattigdom. (Mowat 2020) I figur 14 sammanfattas det stödformer som kunde hjälpa föräldrar komma ut ur fattigdomen. Stödåtgärder som kommit fram i artiklarna.

Figur 14. Sammanfattning av stödformer som kunde hjälpa föräldrar komma ur fattigdom

7 ANALYS AV RESULTAT

Resultatet baserar sig på 10 artiklar och presenteras utifrån de kategorier som finns i figur 10 från innehållsanalysen.

Forskning på området utgår samstämmigt ifrån att ett stöd till familjen och föräldrarna är grundläggande i arbete mot fattigdom. En helhet där familjer kan ta sig ur fattigdomen som påverkar alla i familjen. Barnfattigdom kan ge konsekvenser ännu i vuxen ålder för barnen. Långvarig fattigdom kan gå i arv p.ga brist i t.ex. utbildning. Familjer som lever i fattigdom kan se ut på olika sätt och kan bero på olika faktorer. I två av tio artiklar tog man upp hur viktig skolan är för ett barns framtid. I två av tio artiklar handlade stödformer om lågtröskelverksamhet och hobbyverksamhet. I fyra av tio artiklar poängterade man hur viktigt det var att lyssna på föräldrarna. Två av tio artiklar handlade om hur viktigt ekonomiska stödet är. Två av tio artiklar handlade om hur viktigt föräldrarna tyckte att materiellt, immateriellt och naturligt förekommande stöd var.

Ett av våra svåraste problem idag är fattigdomen (Pelastakaa lapset 2018). 14,7% av barnen i Finland lever i riskzonen för fattigdom eller att hamna i utanförskap. Det finns barn som saknar möjlighet att utvecklas p.g.a fattigdomen. Detta gör att skolan är viktig för ett barn. Skolan är barnets stödåtgärd och skyddsfaktor. (Nordens välfärdscenter 2016) Då barnen får ett tidigt stöd i skolan jämnas skillnaderna ut. Nordens Välfärdscenter poängterar hur viktigt det tidiga stödet i skolan är och att stödet skall prioriteras. En annan stödåtgärd man poängterade var hur viktig den goda kommunikationen var mellan skolmiljön och hemmet. Det var viktigt för att barn skulle få en känsla av samhörighet och hur barnet tillhör skolan. En nyckelaspekt i skolan var att bygga starka sociala nätverk och stödjande nätverk men det är också styrkan i nätverk mellan skolan och deras bredare samhälle som poängterades. (Mowat 2020) Därför är det viktigt att undersöka i vilken grad skolan är inkluderad i barnens liv. (Barnombudsmannen 2022) Det är viktigt att främja positiva, uppfostrande och stödjande relationer i hela skolsamhället och meningsfullt engagemang med familjer som lever i fattigdom för att kunna stöda familjerna.

För att kunna stöda familjer i fattigdom finns det tre områden som bidrar till förändring gällande fattigdom (Lapsen oikeudet 2019). Genom att förbättra förskola och skola och att man tar fasta vid barn och ungdomars möjlighet till händelserik fritid. Barn som lever i fattigdom kan ha utmaningar med att få sig en utbildning på grund av föräldrarnas ekonomiska situation. Därför skulle det vara viktigt att ha avgiftsfria skolor, gratis skolmat och kultur samt fritidsaktiviteter. Det finns barn som poängterat att deras familjers ekonomiska (Pelastakaa lapset 2018) situation påverkat deras chanser att gå i skola. De unga som lever i fattigdom riskerar att sluta skolan eller att de inte söker till gymnasie- eller yrkesutbildning eftersom man har inte råd med läromedel. I Finland har vi avgiftsfria skolor m.m. men av de länder som var med i artikeln hade inte alla detta (Hakovirta et. al. 2019). I vårt land finns barn som poängterat att deras familjers ekonomiska situation påverkat deras chanser att gå i skola. De unga som lever i fattigdom riskerar att sluta skolan eller inte söker till gymnasieutbildning eller yrkesutbildning eftersom man har inte råd med läromedel. I Finland tar läroplikten slut när ett barn fyller 18. Men man har tagit i bruk en förlängdläroplikt där det innebär att studerande har en skyldighet att söka till en andra stadiets utbildning för att få åtminstone ett yrke. Vi behöver också komma från den ärvda fattigdomen (Lastensuojelun keskusliitto 2022) och

därför är det viktigt att alla unga får minst en yrkesutbildning. Mest oroande är det faktum att fattigdomen tycks öka särskilt i familjer med små barn där effekten av fattigdom också är mest allvarliga. Oron över sin ekonomiska situation överväldigar lätt hela sinnet.

Lika viktigt som utbildning är också barns fritidsintressen och att känna sig inkluderade i samhället. Ett barn från en familj med ekonomiska svårigheter kan ha lika möjligheter till fritidsintressen och konsumtion som barn som kommer från förmögnare familjer. Detta beror på hur familjer prioriterar och använder sina pengar. (Karvonen, Salmi 2016) Om man har ekonomiska svårigheter och inte hittar ett fritidsintresse man har råd med eller intresserar en så finns det olika lågtröskelverksamheter och fritidsverksamheter som kan stöda familjer i fattigdom. Man poängterade hur viktigt det var med lågtröskelverksamhet där familjer kan mötas och nät verka tillsammans. Då alla är jämlika slopas föreställningar och attityder. Vi behöver stöd av andra i samma eller liknande situationer. (Salmi 2018) Det är viktigt att komma ihåg att ekonomiska svårigheter inte alltid innebär att man haft eller har en dålig barndom eller försämrad framtid framför sig.

Kostnadsfria eller billiga lågtröskeltjänster (Virrankari & Hiilamo 2021), fritidsgrupper och mötesplatser ger ett viktigt stöd för föräldrar i deras vardag. De här tjänsterna ger en möjlighet att träffa andra i samma situation. För många småbarnsfamiljer är det bästa vardagsstödet där föräldrar har möjlighet att dela sin vardag och kanske sina bekymmer med andra och där barnen kan leka tillsammans. Lågtröskelverksamhet, lågtröskel telefonsamtal, lokaler och evenemang där alla är jämlika behövs. Dessutom brukar de här verksamheterna inte kosta mycket eller något alls. Man poängterar hur viktig den sociala trygghetens tillräcklighet är (Virrankari & Hiilamo 2021) och hur man kan förverkliga den för de som lider av fattigdom och hur de kan delta i den nuvarande livsstilen. Om man kan röra på sig och gå tex ut och äta så känner man att livet har en mening. Om man kan göra det uppmuntrar det människorna i deras välbefinnande. För att uppleva meningsfullhet behövs mera än social trygghet och tjänster som man har blivit erbjuden.

Det finns barn som måste ge upp fritidsintressen för att familjen har ekonomiska svårigheter. Då kan barnen bli utanför gemenskapen (Lapsemme 4/2018). Långvarig fattigdom kan förknippas med lägre skolbetyg. I Finland har man tagit ett steg närmare att

minska på exkluderingen och börjat med ett projekt som kallas till Finlandsmodellen. Det är ett projekt som utbildnings- och kulturministeriet står bakom. Målet för denna modell är att öka barns och ungdomars välbefinnande och välmående. (Finlandsmodellen för hobbyverksamhet 2022) I projektet deltar många kommuner och städer. Projektet går ut på att det blir möjligt för barn och ungdomar att ha en gratis hobby i samband med skoldagen. Hobbyn är avgiftsfri. Det är meningen att kombinera barns och ungas önsknings om hobbyverksamhet och god praxis samt samarbete mellan skolan och hobbyaktör. Det kom fram i artiklar också hur viktigt stödet är från skolan. Familjer betonade betydelsen av sociala nätverk och fritidsverksamhet (Virrankari & Hiilamo 2021; Andresen & Meiland 2017) som stöd vid fattigdom. På samma gång sätts också tyngden vid ett långsiktigt och strukturellt arbete mot barnfattigdom.

Det kom upp i flera artiklar (McManus et. al. 2020; Geinger et. al. 2018; Sciettecat et. al. 2016; Geinger et. al. 2018) att familjer och föräldrar poängterade hur viktigt de tyckte att stödet att lyssna på föräldrarna var. Många familjer/föräldrar/förälder poängterade hur viktigt stödet var. Familjer vill känna att de lyssnas på. Man poängterade vikten av att lyssna på föräldrar om sina behov när det gäller att stödja utvecklingen, välbefinnandet och utbildningen av sina små barn. I detta synsätt lyssna på föräldrarna. Lyssna på dem från ett livsvärldsorienterat perspektiv som är avgörande för social arbetspraktik om den ska vara stödjande. Familjer kände att de inte fick tillräckligt med stöd om de fick känslan att man inte lyssnade på dem och deras behov. Lika viktigt är det att lyssna på barnet. Barnet har rätt att bli hört (Barnombudsmannen 2022) då beslut fattas i frågor som gäller hen. Barnens erfarenhet är den att det fattas beslut av de vuxna över huvudena på barnen. Våra rättigheter är att kunna vara inkluderad. Ett enkelt sätt att stärka inklusion i samhället är att se till att de vuxna bemöter varandra och barnen med respekt. Socialarbete inom barn- och familjearbete har en avgörande roll i att bygga en bro ut ur fattigdom och barnfattigdom. Riktningen av processer eller resultat diskuteras sällan med de inblandade familjerna. Familjer önskade sig mera flexibla sociala tjänster. I stället konfronterades föräldrar med ett antal hinder. Hinder kunde vara väntelistor till tjänster, icke flexibla timmar och ekonomiska bekymmer i samband med formell barnomsorg.

En stödåtgärd som familjer poängterade som viktig var det ekonomiska stödet (Lassensuojelun keskusliitto 2022; McManus et. al. 2020; Hakovirta et. al. 2019). Föräldrar

behövde mera pengar för egenvård och validering för att kunna stödja sina små barn hur de skulle vilja. När familjer får tillräcklig försörjning (Lastensuojelun keskusliitto 2022) har det visat sig att behov av tjänster minskar. Det har visat sig att ekonomiska bekymmer och otillräcklig social trygghet ökar ofta behovet av service i familjer. Behovet kan minska genom att man stöder familjernas försörjning. En förstärkning av förhöjningen kan t.ex. vara genom att höja på barnbidraget. Fattigdomens allvarliga effekter måste bekämpas och därför måste pengar också åtgärdas på samhällsnivå. En förhöjning av barnbidraget skulle vara ett hjälpmedel mot barnfattigdom. År 1994 var barnbidragets realvärde ca 30% högre än idag. Fattigdom (Hyvä joulumieli 2016) berör allt mera arbetstagare. Fattigdom påverkar barnets utveckling och välbefinnande negativt. Ekonomiska svårigheter och fattigdom tynger föräldrar men det är inte bara föräldrarna som bär bördan. Barnen som lever med fattigdomen oroar sig även de för familjens ekonomi.

Mer effektiva stöd för familjer poängterade också föräldrars styrkor och ökade på expertis och mänskligheten längs vägen. Det visade sig i studierna att då ensamma föräldrar får ekonomiskt stöd (McManus et. al. 2020; Geinger et. al. 2018; Schiettecat et. al. 2016; Geinger et. al. 2018) har de lägre fattigdom jämfört med dem som inte fick ekonomiskt stöd. När familjer får tillräcklig försörjning har det visat sig att behov av tjänster minskar. Det har visat sig att ekonomiska bekymmer och otillräcklig social trygghet ökar ofta behovet av service i familjer. Behovet kan minska genom att man stöder familjernas försörjning. En förstärkning av förhöjningen kan t.ex. vara genom att höja på barnbidraget. Fattigdomens allvarliga effekter måste bekämpas och därför måste pengar också åtgärdas på samhällsnivå. Det har visat sig att ekonomiskt stöd kan minska fattigdom. Personer i ledande positioner tyckte att föräldrar behövde mera stöd (McManus et. al. 2020) och hade mera behov av utbildning, träning och föräldraskaps modeller för att ta sig ur fattigdomen. De i ledande positioner ansåg att utbilda sig och jobba mera hjälper föräldrar ut ur fattigdomen.

Ett naturligt förekommande stödsystem (Mowat 2020; Attree 2005; McManus et. al. 2020; Schiettecat et. al. 2016) som familjer/föräldrar ansåg att var till hjälp och var en viktig hjälp var erfarenheter av informella och formella stödnätverk med tanke på deras styrkor. Ensamma föräldrar i synnerhet mammor med låg inkomst hade mindre stödnätverk och var mera beroende av ömsesidigt stöd. Föräldrars önskan om stöd var inte universella eller definitiva utan snarare komplexa och skiftande i förhållande till struktu-

rella förhållanden, livsdynamik och deras därmed utvecklade välfärdsstrategi. Det krävs en process där både materiella och immateriella måste vara ouplösligt sammanflätade för att vara stödjande. Vi har alla rätt att höra till någon gemenskap (Barnombudsman-
nen 2022). Det barnvänliga Finland främjar stark delaktighet för barn och unga och skall hjälpa till att hitta glädje i lärandet. Delaktigheten stöds via lärandet och aktivt lyssnande. Barn och ungas näromgivning såsom föräldrar, skolor, hobbyer och småbarnspedagogiken skall inkluderas i att skapa delaktighet. Inkludering i grupp eller samhället är allas rätt.

Inklusion är en av våra rättigheter och alla barn och vuxna har rätt att delta i samhället. Viktigaste i inklusionen är rimliga anpassningar och individuellt stöd. Inklusion (Statsrådet och ministerierna 2022) bör avspeglas i tillhörigheten i samfund som är viktiga för barn som sociala relationer, tjänster och jämlika möjligheter. Alla barn borde ha möjlighet att tillbringa sin fritid tillsammans med sina vänner. Servicesystemet vi lever med har som mål att främja och upprätthålla människors välfärd, hälsa, arbetsförmåga och social trygghet och att minska på skillnader i välfärd och hälsa. Stöd som familjer upplevde som en stödåtgärd var när familjemedlemmar lämnade materiell hjälp till föräldrar i kontanter, måltider eller barnkläder. Föräldrar upplevde också när man fick hjälp med barnomsorg som en stödåtgärd. En viktig stödåtgärd enligt föräldrar och professionella var samarbetet mellan olika intressegrupper, att skapa utrymmen och möjligheter för mångprofessionellt, tvärsektoriellt och myndighetsarbete att äga rum och för att en gemensam förståelse av problemet utvecklas. Anhöriga gav dessutom känslomässigt stöd i form av sällskap och samtal. Därför är det viktigt att man har ett helhetsgrepp med att arbeta med familjer, lyssna respektfullt på föräldrarna och att bygga på samhällets styrkor. De verksamhetssätt och stödformer (Statsrådet och ministeriet 2022) som i nu läget finns stöder inte de verkliga behoven. Man har inte lyckats underlätta sammansmältningen av familjelivet och arbete. Man kan inte på alla håll erbjuda samma och likvärdiga stödformer i föräldraskapet eller för lösning av svåra situationer. Ojämligheten kan visa sig på olika sätt så som att fattigdom och utkomststödet blir långvarigt. Finland har kompetens och stöd inom många olika sektioner i vårt servicesystem men systemet är trots den ständiga utvecklingen fortfarande brokigt, svårt för kunderna och osammanhängande.

Finlands första mål är att främja välfärden (Statsrådet och ministerierna 2022) och att ojämlikheten minskas. Finland är ett allt mer likställt och jämlikt land där alla är värdefulla och där människors förtroende ökar. Skillnader i hälsa, välfärd och inkomster är sådant som man vill att ska minska medan man önskar att delaktigheten skall öka. Fattigdom och utslagning rör allt fler människor i allt större omfattning. Man vill få barn, unga och vuxna att bli mera inkluderade i samhället trots svårigheter i vardagen. Fattigdom bland barnfamiljer skall minska genom att det samtidigt utvecklas tjänster och förmåner.

8 DISKUSSION

I diskussionskapitlet knyter jag samman syfte, frågeställningen, resultat och den teoretiska referensramen. Diskussionskapitel delas in i fyra underkapitel: resultatdiskussion, metoddiskussion, kritisk granskning och förslag till fortsatt forskning. I resultatdiskussionen diskuteras forskningens resultat, under metoddiskussionen diskuteras valet av metoden som använts och utförandet av studien. I kritisk granskning diskuteras studiens trovärdighet och vad som skulle ha kunnat göras annorlunda. Till sist presenteras förslag till fortsatt forskning inom ämnet stödåtgärder för familjer som lever i fattigdom.

8.1 Resultatdiskussion

I resultatet framkommer det att fattigdom och barnfattigdom är något som påverkar alla och på olika sätt. I resultaten kom det fram att fattigdom kan leda till utanförskap, exkludering, utanförskap, isolering och marginalisering. Fattigdom och i synnerhet barnfattigdom kan ha inverkan ännu många år senare på barnen i vuxen ålder som vuxnas psykiska ohälsa och hälsa och arbetsförmåga. Barnfattigdom och fattigdom är ett komplicerat fenomen som inte är lika för någon. Alla familjer är annorlunda så är också fattigdomen. Familjer som deltog i en forskning poängterade att man inte lyssnade på familjerna utan de i ledande positioner gjorde sina egna beslut vad familjen behövde. Barnfattigdom är svårt att greppa och dessutom ändrar fattigdomen karaktär hela tiden. Nya sätt att se på fattigdom och ny utveckling erbjuder positiva möjligheter. Det nämnades i några artiklar att det råder en brådskande granskning av politiken för att fattigdom ökar radikalt i världen och också här i Finland. Det utmanande i fattigdomen och dess

politik är att för att kunna minska på fattigdom krävs det pengar från samhället. Det som vi har fint i Finland är att vi har sjukvård- och dagvårdsavgifter som är lika för alla. Så är inte fallet i andra länder. Då familjers försörjning förbättras minskar trycket på tjänster. Det skulle vara viktigt att de politiska alternativen måste bedömas utifrån barns och familjers konsekvenser. Då man blir beviljad stöd är det menat att de ska trygga barnens uppfostran och välmående. Men som det blivit klart i alla artiklar och annat material jag läst så är det inte så svart och vitt. Begreppet är fattigdom/barnfattigdom är mycket komplicerat.

Barnfattigdom kan leda till tex mobbning, social isolering och utanförskap. För att minska på konsekvenserna så har Finland startat ett program som heter Finlandsmodellen och handlar om att barn skall få ha en hobby som hen gillar. Hobbyn är kostnadsfri för barnen och deras föräldrar. Med den här modellen har man velat minska på utslagning, exkludering och utanförskap för de ungdomar som annars inte skulle ha ekonomiskt råd att delta. Det man skall komma ihåg och som jag tyckte var en viktig poäng som kom upp i en artikel var att *”Ekonomiska svårigheter inte alltid innebär en dålig barndom eller en försämrad framtid”* (Salmi 2018). Det som togs upp och stämmer (också inom andra områden som tex kronisk sjukdom m.m.) är att bästa vardagsstödet kav vara en möjlighet att dela sin vardag och kanske sina bekymmer med andra i samma situation i livet.

Familjer har olika vanor och förmågor att klara av situationer i livet. Det som en familj klarar av kanske inte den andra gör. Försörjningsproblem belastar både vuxna och barn. Detta orsakar stress och oro hos föräldrarna och föräldrarnas oro speglas på barnen och ger spänningar i familjerelationer.

Stödformer som familjer tyckte att var stödande och skulle ha hjälpt dem var socialt stöd. Man talade om att lyfta på barnbidraget och underhållsstödet. Som tips gav man familjer att besöka öppna lokaler och evenemang som inte kostade mycket eller var avgiftsfria. Det här kunde ge stöd, att man fick känna sig inkluderade och att man inte var ensam i fattigdomen. Lågtröskelstöd och lågtröskel telefon tjänster var något man rekommenderade för familjer. Många som levde i fattigdom fick stöd av familjemedlemmar som gav ekonomiskt stöd som t.ex. kläder och mat. Känsломässigt stöd kände man

att man fick av sina vänner och familjen. Man önskade flexibilitet i sociala tjänster och mer rättvisa i samhället.

För att föräldrar skulle känna att de fick stöd som hjälpte dem så krävs det att alla lösa trådar är sammanflätade så allt går hand i hand. Speciellt mammor kände att de behövde tid för sig själva, möjlighet till egenvård och validering. Mammorna upplevde att få de ett sånt här stöd så känner de sig som bättre förälder och att de kunde stödja sina barn bättre. Mammor såg pengar som en resurs som skulle tillåta dem sluta lita på stöd från familjemedlemmar och öppna upp möjligheter kring vad de skulle kunna ge sina barn.

Tillräcklig försörjning minskar behovet av tjänster som familjer annars skulle behöva. Behovet kan minska genom att stödja familjers försörjning. Ett förslag på detta var att höja barnbidraget. Det behövs tillräcklig social trygghet och högkvalitativa hälso- och välfärdstjänster för att stöda familjer. I det spelar också in sysselsättningsgraden i Finland. Man försöker sträva till att alla unga skulle ha minst en yrkesutbildning och på det viset kunna minska på fattigdomen.

En stödåtgärd som föräldrar saknade eller önskade mera av var att lyssna på föräldrarna. Föräldrar poängterade vikten av att lyssna på föräldrarna vad gällde utvecklingen och välbefinnandet. En stödåtgärd är att lyssna på föräldrarna. Föräldrarna ville att man skulle lyssna på dem från ett livsvärldsorienterat perspektiv och att det skall vara stödjande. Familjer upplevde att de inte fick tillräckligt med stöd om ingen lyssnade på dem och deras behov.

8.2 Metoddiskussion

Den allmänna litteraturstudiens syfte var att beskriva stödåtgärder vid fattigdom för barnfamiljer. Den induktiva innehållsanalysen användes i detta arbete för att identifiera möjliga stödåtgärder för familjer som lever i fattigdom. Styrkor med valet av allmän litteraturstudie var att mycket tid lades på sökord och artikelsökningar. En väl genomförd artikelsökning är stommen för ett fortsatt arbete. Den allmänna litteraturstudien gav en bild över föräldrars önskemål gällande stödåtgärder som de känner att stöder dem i vardagen. Önskan var att utifrån artiklar med tidigare forskning skapa en överblick över

stödåtgärder. Metodvalet ska utgå från frågeställningen. Fick svar på frågeställningen och tycker att resultatet kan användas som stöd i utvecklandet av familjecentret i Borgå, vilket var syftet. I diskussionen om fattigdom och barnfattigdom diskuterades orsaker, möjliga stödåtgärder och stödåtgärder som föräldrar upplever som stödande. Resultaten visade svar på möjliga stödåtgärder för familjer. Stödåtgärder var inte alltid mera stöd i pengar utan kunde också påvisa annat stöd för familjer. Det stöd som de flesta familjer önskade sig var att man skulle lyssna på dem. När de professionella lyssnade på föräldrarna upplevde föräldrarna att de fick mera stöd och hjälp än då de fick en känsla av att man inte lyssnade på dem. Ett av resultaten som inte förvånade var behovet av det ekonomiska stödet och hur mycket det ekonomiska stödet hjälper. Det som förvånade var att man vet att det ekonomiska stödet hjälper men det att man inte gör större framsteg för att ändra på det och fattigdomspolitiken förvånade.

Svagheter med valet av metod var att databaser och sökord som använts kan ha påverkat mängden av material som hittats. Sökningar gjordes i databaser som b.la. EbscoHost och Arto eftersom de är relevanta databaser inom det sociala området. Sökning i andra databaser som t.ex. Google Scholar skulle eventuellt kunnat ge andra träffar på flera artiklar eller tidigare forskningar. I analysarbetet finns det alltid risk för förutfattade meningar som påverkar resultatet. Man kan tolka resultat på olika sätt och få på det viset olika innebörd. Detta kan ske när artiklarna är skrivna på engelska. Det är inte alltid självklart med översättningen till svenska och missstolkningar kan lätt ske. För att missstolkningarna skall bli så få som möjligt eller utebli så har artiklarna lästs många gånger igenom, översatts och kollats upp ord som behövde mera förklaring.

Det som var utmanande med att göra en allmän litteraturstudie var den stora mängd data som fanns. Var medveten om denna utmaning men blev överraskad hur mycket tids- och energikrävande det var att söka, välja, läsa och skriva om varje artikel. Stort utbud av material var utmanande för att hitta relevant forskning inom rätt kontext: stöd, stödåtgärder, familjer i fattigdom, barnfattigdom och socialservice. Som datainsamlingskapitlet visade så fanns det artiklar som t.ex. handlade om sjukdomar, sociala tjänster och vad det har erbjudits för stöd för familjerna i de situationerna. Många forskningar om vad fattigdom kan leda till fanns det att läsa. Då den enda stödåtgärden gällde pengar, artiklar på ryska eller exotiskt land som tex Thailand valde jag bort dessa. Trots att det i sökningsskede sattes tidsgräns för artiklarna till 2010-2022 så kom det fram en

artikel som var publicerad 2005. Valde med artikeln som var från USA för den gav svar på mitt syfte och min frågeställning.

Funderade över att hade resultaten varit annorlunda och mer specifika stödåtgärder om studien hade gjorts under en kortare tidsperiod. Forskningen drog ut på tiden och blev utdragen över två år. Trots anteckningar så hade tanken ändrat under den tid som studien börjat och tills den var slutförd.

8.3 Kritisk granskning

Artiklarna var varierande i kvalitet. Vissa artiklar hade mycket relevant information och behandlade ämnet stödåtgärder brett med flera alternativ på stöd medan andra artiklar tog upp stödåtgärder med andra uttryck som exkludering, utslagning och marginalisering. Har valt varje artikel som bedömts vara tillförlitliga. Dock valdes det att inkludera en artikel utanför inklusions kriterierna. Hade sökprocessen på åren mellan 2010-2022 för att få så ny forskning som möjligt. Det visade sig i alla fall att bland dessa fanns det en artikel som var skriven 2004 och publicerad 2005. Inkluderade den för att den svarade på frågeställningen och syftet. Urvalet av artiklar anses ha de svar på hurdana stödåtgärder som familjer föredrar i fattigdom. I resultatdiskussion tas det upp sådant som ofta förekom i de valda forskningarna och därför anses de vara trovärdig och pålitlig information. Tycker att studien lyfter fram stödåtgärder som kan vara relevanta och stödande för familjecenter trots det skulle jag vara försiktig i att påpeka att stöden är överförbara till vårt samhälle. Som nämns i kapitel 6.5 etiska överväganden finns det en risk med allmän litteraturstudie eftersom den kanske inte motsvarar verkligheten. Detta kan vara fallet med studien som kan bero på artikelgrunden och resultat är ändå ganska smalt för att svara exakt på hur stöd hjälper familjer i fattigdom. Däremot så tror jag att andra skulle få liknande resultat även om någon annan gjorde forskningen. För att stärka forskningens pålitlighet har artiklarna lästs flera gånger igenom för att garantera att stödåtgärder finns med. Bifogat all material som använts i datainsamlingen, valda material och innehållsanalysen som presenteras i tabeller. Har också beskrivit tillvägagångssättet på ett detaljerat sätt. Är medveten om feltolkningar och brister som kunnat uppstå i samband då artiklarna tolkats på grund av artikelns språk (engelska). För att få ett mer ännu mer trovärdigt resultat kunde jag ha läst ännu flera gånger igenom artiklar-

na för att kolla att jag tolkat dem rätt. Tänkbara brister kan påverka resultatet av studien och är viktigt att komma ihåg. Syftet var inte att peka ut specifika stödåtgärder för familjen utan att belysa och lyfta fram stödåtgärder som förekommer i samhället och världen. Därav anser jag att jag lyckats besvara min frågeställning och mitt syfte.

8.4 Förslag till fortsatt forskning

Studiens resultat lyfter upp barnfattigdomens påverkningar på barnen och deras framtid. Dessa utmaningar är utanförskap, social exkludering och marginalisering. Vi är medvetna om att fattigdom och barnfattigdom kan påverka hur vi hör till samhället nu eller senare i våra liv. Vi vet om dessa utmaningar men det spelar en stor roll hur politiken och fattigdomsarbetet sammanflätas. Utifrån resultat och annat material i forskningen framkommer det att barnen påverkas mycket av att leva i fattigdom och deras liv påverkas i värsta fall ända upp till vuxen ålder. Utmaningarna är att man vet om hur barn påverkas men barnens syn på fattigdom och hurdana stödåtgärder barnen föredrar eller tror att skulle stöda har inte forskats mycket i. En fortsatt forskning inom ämnet skulle kunna vara hur barnen påverkas enligt dem själva och deras upplevelser om fattigdom? Forskningens fokus låg på stödåtgärder som familjer tycker att har och skulle hjälpa dem i fattigdomen.

KÄLLOR

Andresen, S., Meiland, S., 2017. *Being poor from childrens point of view. The potential of childhood theory and qualitative methods for child poverty research: Findings from two qualitative studies of poverty in Germany* Tillgänglig: <https://doi-org.ezproxy.arcada.fi:2443/10.1016/j.childyouth.2017.07.010> Hämtad: 11.5.2020

Attree, P. 2005. *Parenting support in the context of poverty: a meta-synthesis of the qualitative evidence.* Tillgänglig: <https://web-s-ebsohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/ehost/detail/detail?vid=36&sid=5293f133-3790-4c77-977c-d4915fce3287%40redis&bdata=JnNpdGU9ZWwhvc3QtbGl2ZQ%3d%3d#AN=17392509&db=a9h> Hämtad: 27.4.2022

Barnombudsmannen. 2022. *Inklusion är en mänsklig rättighet, påminner barnombudsmannen.* Tillgänglig: <https://lapsiasia.fi/sv/-/meddelande-inklusion> Hämtad: 16.2.2022

Dagens samhälle. 2012. *Så bekämpas barnfattigdom.* Tillgänglig: <https://www.dagenssamhalle.se/offentlig-ekonomi/kommunal-ekonomi/sa-bekampas-barnfattigdom/> Hämtad: 29.3.2022

Dialogi. 2019. *Syräytyminen kertoo puuttuvista itsenäisen elämän edellytyksistä.* Tillgänglig: <https://dialogi.diak.fi/2019/03/21/syraytyminen-kertoo-puuttuvista-itsenaisen-elaman-edellytyksista/> Hämtad: 27.4.2022

EAPN. Finland. 2022. *European anti poverty network.* Tillgänglig: <https://www.eapn.fi/koyhyiden-katkaisemiseksi-tarvitaan-elaman-ennakoitavuutta-ja-merkityksellisyutta/> Hämtad 29.3.2022

Finlands social och hälsa rf. SOSTE. 2022. *Yhdessä tehty hyvä elämä kaikille*. Tillgänglig: <https://www.soste.fi/soste-pa-svenska/> Hämtad: 24.5.2022

Finlandsmodellen för hobbyverksamhet. 2022. Tillgänglig: [Information - Finlandsmodellen för hobbyverksamhet \(harrastamisensuomenmalli.fi\)](#) Hämtad: 20.1.2022

Forsberg, C & Wengström, Y. 2013. (3:dje upplagan) *Att göra systematisk litteraturstudie. Värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning*. Bokförlaget Natur & Kultur, Stockholm

Friberg, F (red.) 2017. (uppl. 3:2) *Dags för uppsats. Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. Studentlitteratur AB, Lund

Geinger, F., Roets, G., Vandenbroeck, M. 2018. *Families with young children intimes of economic downturn: implications for social work practice*. Tillgänglig: <https://web-pubscohost.com.ezproxy.arcada.fi:2443/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=70b0436b-c568-4891-9ac7-e0a46af63d82%40redis> Hämtad: 27.4.2022

Groop, C. 2021. *Fattigdom, Projektet Stigar. Globala målen för hållbar utveckling*. Tillgänglig: <https://www.abo.fi/wp-content/uploads/2021/06/Fattigdom-220421.pdf> Hämtad: 20.1.2022

Hakovirta, M., Kallio, J. 2014. *Lasten käsityksiä köyhyydestä ja köyhyyden syistä*. Tillgänglig: <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/116076/Hakovirta.pdf?sequence=2> Hämtad: 20.1.22

Hakovirta, M., Skinner, C., Hiilamo, H., Jokela, M. 2019 *Child Poverty, child Maintenance and Interactions with Social Assistance Benefits Among Lone Parent Families: a Comparative Analysis*. Tillgänglig: <http://dx.doi.org.ezproxy.arcada.fi:2048/10.1017/S0047279419000151> Hämtad: 5.5.2020

Hakovirta; M., 2010. *Lapsiköyhyys ja lapsen elatus vanhempien eron jälkeen*. Tillgänglig:

<http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/101171/hakovirta.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Hämtad: 5.5.2020

Hyvä joulumieli – keräys. 2016. *Vartionde barn i Finland bor i en fattig familj*. Tillgänglig: <https://hyvajoulumieli.fi/sv/vartionde-barn-i-finland-bor-i-fattig-familj/> Hämtad: 30.4.2022

Härtull, C., Saarela, J., 2018. *Ethno-Linguistic Affiliation and Income Poverty in Native Households with Children: Finland 1987-2011*. Tillgänglig: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s11205-018-2041-x.pdf> Hämtad: 11.5.2020

Kalland, M. 2018. *Vad har vi gjort fel? Åtminstone har vi tredubblat barnfattigdomen*. Tillgänglig: <https://www.hbl.fi/artikel/bakom-skynket/> Hämtad: 26.1.2022

Karvonen, S., Salmi, M. 2016. *Lapsiköyhyys Suomessa 2010-luvulla*. Tillgänglig: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131589/URN_ISBN_978-952-302-742-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y Hämtad: 20.1.2022

Konventionen om barns rättigheter. 2021

Tillgänglig: <https://www.lapsenoikeudet.fipa-svenska/konventionen-om-barnets-rattigheter> Hämtad: 5.5.2020

Lastensuojelun keskusliitto. 2020. *Lapsiperheköyhyys koskettaa pikkulapsiperheitä – ja on juuri silloin haitallisinta*. Tillgänglig: [Lapsiperheköyhyys koskettaa pikkulapsiperheitä – ja on juuri silloin haitallisinta | Lastensuojelun Keskusliitto \(Iskl.fi\)](https://www.lapsiperhekoyhyys.fi/lapsiperhekoyhyys-koskettaa-pikkulapsiperheitaj-ja-on-juuri-silloin-haitallisinta) Hämtad: 20.1.2022

Lapsen oikeudet. 2019. *Liian moni lapsi kärsii köyhyydestä*. Tillgänglig: <https://www.lapsenoikeudet.fi/blogi/liian-moni-lapsi-karsii-koyhyystesta/> Hämtad: 29.3.2022

Lapseemme. Mannerheimin lastensuojeluliitto. 4/2018. Tillgänglig: <https://www.mll.fi/lapseemme-lehti/koyhyys-rajaa-ulkopuolelle/> Hämtad: 29.3.2022

McManus, M.E., Suizzo, M-A. 2020. *What do mothers experiencing poverty need to support their young children? Parent, School, and policy perspectives*. Tillgänglig: <https://web-s-ebsohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=10&sid=5293f133-3790-4c77-977c-d4915fce3287%40redis> Hämtad: 27.4.2022

Mikkonen, J., 2013. *The Politics of Poverty in Finland*. Tillgänglig: <http://web.b-ebsohost-com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer?vid=4&sid=10d0422e-0bd8-4663-87c2-c965fc422e3e%40pdc-v-sessmgr05> Hämtad: 5.5.2020

Mowat, J.G. 2020. *Interrogating the relationship between poverty, attainment and mental health and wellbeing: the importance of social networks and support – a Scottish case study*. Tillgänglig: <https://web-p-ebsohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=9&sid=70b0436b-c568-4891-9ac7-e0a46af63d82%40redis> Hämtad: 27.4.2022

Nordens välfärdscenter. 2016. *Barnfattigdom i Norden*. Tillgänglig: <https://nordicwelfare.org/wp-content/uploads/2017/10/barnfattigdom20webb.pdf> Hämtad: 28.9.2020

Nygård, M. 2005. *Innehållsanalys och diskursanalys*. Tillgänglig: http://www.vasa.abo.fi/users/minygard/Undervisning-filer/3.%20Inneh%C3%A5llsanalys%20och%20diskursanalys_vt2022.pdf Hämtad: 7.5.2022

Pelastakaa Lapset. 2018. *Lapsiperheköyhyys on vakava ongelma Suomessa*. Tillgänglig: <https://www.pelastakaalapset.fi/uutiset/lapsiperhekoyhyys-on-vakava-ongelma-suomessa/> Hämtad: 6.5.2022

Salmi, M. 2018. *Tutkimustietoa lapsistrategian valmisteluun Teema: Lapsiperheiden köyhyys, toimeentulokokemukset ja hyvinvointi*. Tillgänglig: <https://okm.fi/documents/1410845/12479361/39+Minna+Salmi+THL.pdf> Hämtad: 22.2.2022

Schiettecat, T., Roets, G., Vandenbroeck, M. 2016. *What families in poverty consider supportive: welfare strategies of parents with young children in relation to (children and family) social work*. Tillgänglig: <https://web-s-ebsohost.com.ezproxy.arcada.fi:2443/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=5293f133-3790-4c77-977c-d4915fce3287%40redis> Hämtad: 27.4.2022

THL. Virrankari,L., Hiilamo, H. 2022. *enligt berättelser från personer som upplevt fattigdom krävs det förutsägbarhet och mening i livet för att man ska kunna bryta fattigdomen*. Tillgänglig: <https://thl.fi/sv/web/thlfi-sv/-/enligt-berattelser-fran-personer-som-upplevt-fattigdom-kravs-det-forutsagbarhet-och-mening-i-livet-for-att-man-ska-kunna-bryta-fattigdomen> Hämtad: 27.4.2022

THL. 2022. *Nuorten syrjäytymisen ehkäisy*. Tillgänglig: <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/hyvinvointi-ja-terveys/nuorten-syrjaytymisen-ehkaisy> Hämtad: 27.4.2022

Statistikcentralen. 2020. *Nästan vart fjärde barn riskerar fattigdom eller social utestängning i EU*. Tillgänglig: https://www.stat.fi/til/eot/2019/02/eot_2019_02_2020-05-05_tie_001_sv.html Hämtad: 30.1.2022

Statistikcentralen. 2020. *År 2017 levde 890 000 personer i risk för fattigdom eller social utestängning*. Tillgänglig: https://www.stat.fi/til/eot/2017/eot_2017_2019-05-24_tie_001_sv.html Hämtad: 13.1.2022

Statsmyndigheten. 2017. *Att mäta fattigdom*. Tillgänglig: <https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2017/Att-mata-fattigdom/> Hämtad: 18.1.2022

Statsrådet och ministerierna. 2022. *Ett rättvist, jämlikt och inkluderande Finland*. Tillgänglig: <https://valtioneuvosto.fi/sv/marin/regeringen/regeringsprogrammet/ett-rattvist-jamlikt-och-inkluderande-finland> Hämtad: 6.5.2022

Statsrådet och ministerierna. 2022. *Förebyggande av utslagning och fattigdom*. Tillgänglig: <https://stm.fi/sv/delaktighet/forebyggande-av-utslagning-och-fattigdom> Hämtad: 16.1.2022

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2016. *Lapsiköyhyys Suomessa 2010-luvulla*. Tillgänglig: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131589/URN_ISBN_978-952-302-742-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y Hämtad: 30.1.2022

Unicef för alla barn 2020. *Barn i socialt utanförskap halkar efter i samhället*. Tillgänglig: <https://unicef.se/fakta/barn-i-socialt-utanforskap> Hämtad: 16.2.2022

Utrikesministeriet. Tillgänglig: <https://um.fi/agenda-2030-de-globala-malen-for-hallbar-utveckling> Hämtad: 26.10.2021

Österholm, P., 2016. *THL: över 100 000 barn lever i fattigdom i Finland*. Tillgänglig: <https://svenska.yle.fi/artikel/2016/12/15/thl-over-100-000-barn-lever-i-fattigdom-i-finland> Hämtad: 26.10.2022

BILAGA 1 SÖKPROCESSEN

Databas	Datum	Sökord	Antal träffar	Urval
EbscoHost	5.5.2020 20.1.2022	Child poverty AND effects or impact or con- sequences OR influence OR outcomes AND Finland	124	2
Nordiska data- baser, Arto	5.5.2020	Lapsiköhyys	14	1
ABI/INFORM Global	11.5.2020	Scholarly Jour- nals, Social in- dicators re- search, Child- hood povert in Finland	21	1
Siense Direkt	11.5.2020	Research arti- cles, Children and youth ser- vices review	96	1
EbscoHost	27.4.2022	Support measures AND child povert	46	1
EbscoHost	27.4.2022	Families in poverty AND Support	4348	2
EscoHost	27.4.2022	Families in poverty AND	45	1

		Support AND European union AND Social service		
EbscoHost	27.4.2022	Families in poverty AND Support measures And Child poverty	31	1

BILAGA 2 INKLUDERADE ARTIKLAR

Titel	Författare	Årtal	Syfte	Resultat
<i>The politics of poverty in Finland</i>	<i>Mikkonen, J</i>	2013	<i>Fattigdoms politiken I Finland. Artikeln handlade bl.a. om Finland som välfärdsstat och beskrev hur fattigdom och ojämlikheter finns på den politiska agendan.</i>	<i>Framgången för fattigdomsminskning i framtiden kommer att förknippas med Finlands förmåga att bibehålla en hög sysselsättningsgrad och ett sunt arbetsförhållande med den åldrande befolkningen</i>
<i>Lapsiköyhyys ja lapsen elatus vanhempien eron jälkeen</i>	<i>Hakovirta, M</i>	2010	<i>Familje relationer. En ökad andel barn lever i två hushåll. Vid skilsmässa försämras föräldrarnas inkomst. Kvinnors inkomst minskar vid skilsmässa.</i>	<i>Skilsmässor är en ekonomisk risk ur ett barns perspektiv eftersom ensamstående föräldrar är skyldiga att betala för sina barn.</i>
<i>Ethno – Linguistic affiliation and income poverty in native household with children: Finland 1987-2011</i>	<i>Härtull, C Saarela, J</i>	2018	<i>Forskade I två infödda och jämställda befolkningsgrupper, finsktalande och svensktalande. Ville forska om det fans skillnader på grund av föräldrarnas spark och inkomst.</i>	<i>Skillnaden mellan språk och fattigdom var måttlig. Bråds-kande granskning av politiken. Pga de allvarliga konsekvenserna som fattigdom kan ha på barnens välbefinnande och deras chanser I framtida liv.</i>
<i>Being poor from childrens point of view. The potential of childhood theory and quali-</i>	<i>Andresen, S Meiland, S</i>	2017	<i>Betrakata barn som lever under berövade omständigheter. Barn inkluderades I forskningen. Barn-</i>	<i>Barn som lever under svåra förhållanden och växer upp med begränsningar av kläder, mat, bo-</i>

<i>tative methods for childpoverty research: Findings from two qualitative studies of poverty in Germany</i>			<i>fattigdom som i allt större grad handlar mer om barns välbefinnande.</i>	<i>ende och pengar påverkade deras välbefinnande. Barn som lever i fattigdom har betydande begränsningar i kvaliteten på livet.</i>
<i>Child Poverty, child Maintenance and Interactions with Social Assistance Benefits Among Lone Parent Families: a Comparative Analysis.</i>	<i>Hakovirta, M Skinner, C Hiilamo, H Jokela, M</i>	2019	<i>Göra en jämförande analys där man undersökte om effekten av underhåll får barnfattigdomen att minska bland ensamma föräldrar som får socialt stöd.</i>	<i>Ensamma föräldrar som får stöd har en lägre barnfattigdom jämfört med dem som inte får det ekonomiska stödet. Gäller inte Finland. Vi får inte på samma sätt stöd som andra länder.</i>
<i>What families in poverty consider supportive: welfare strategies of parents with young children in relation to (child and family) social work</i>	<i>Schjetecat, G Roets, G Vandenbroeck, M</i>	2016	<i>Forskningen är baserad på föräldrar till små barn som upplevt ekonomiska svårigheter över en längre tid. Med forskningen var det menat att skaffa kunskap om hur interventioner konstrueras, tolkas och används som potentiellt stödjande för föräldrar och deras barns välbefinnande i fattigdomssituationer och utforska hur de kan påverka familjers vägar ut ur fattigdom</i>	<i>Forskningsresultaten visade att som ett villkor för att sociala insatser ska upplevas som stödjande kräver en process där både materiella och immateriella förhållanden måste uppfattas som oupplösligt sammanflätade. I forskningen hittade man inte indikation på att ett engagemang i fattiga människors oro endast bör hanteras genom politiska och kollektiva åtgärder av människor som därför måste anpassa sig själva med</i>

				fattigdom
<i>What Do Mothers Experiencing Poverty Need to Support Their Young Children? Parent, School, and Policy Perspectives</i>	McManus, E.M Suizzo, M-A	2020	Man genomförde en kvalitativ intervju studie av mödrars behov i en skolgemenskap i centrala Texas som uppfattas av flera samhällsmedlemmar, inklusive mödrar, lärare, skoladministratörer, distriktsledare och beslutsfattare.	Resultaten visar att mammor kände att de behövde mera pengar, tid, möjligheter till egenvård och validering för att stödja sina små barn på det sätt de skulle vilja.
<i>Parenting support in the context of poverty: a meta-synthesis of the qualitative evidence</i>	Attree, P	2005	Forskningen är en kvalitativ studie av föräldrar med låg inkomst och artikeln utforskar deras erfarenheter av informella och formella stödnätverk med tanke på deras styrkor och svagheter i samband med fattigdom. Forskningen är en studie om hur man tog föräldrarnas subjektiva upplevelser av omsorg som fokus för barn i fattiga förhållanden.	resultat tyder på att det finns ett behov av att låginkomsttagares perspektiv inkluderas i planeringen och utformningen av stödtjänsterna för att säkerställa att tillhandahållandet är relevant för deras behov
<i>Families with young children in times of economic downturn: Implications for social work practice</i>	Geinger, F Roets, G Vandenbroeck, M	2018	Detta har tillåtit oss att skaffa en kritisk, djupgående förståelse av konsekvenser av ekonomisk nedgång och arbetslöshet för familjer med små barn (0-3 år)	Resultaten visar vikten av att lyssna på föräldrar här och nu, för att kunna ta hänsyn till deras konkreta, levda verklighet inom ramen för det bredare sam-

				<i>hället och kritiskt bedömda dessa verkligheter enligt principerna om mänsklig värdighet och social rättvisa</i>
<i>Interrogating the relationship between poverty, attainment and mental health and wellbeing: the importance of social networks and support – a Scottish case study</i>	Mowat, J.G	2020	<i>undersöker förhållandet mellan fattigdom, prestation och barns mentala hälsa och välbefinnande för att informera offentlig politik och praxis i Skottland om analysen och styrkan hos sociala nätverk och stödnätverk runt skolor, familjer och barn</i>	<i>Vi måste omformulera frågorna kring barnfattigdom, prestation, mental hälsa, välbefinnande och flytta bort det från bristande förståelse för samhällen, familjer och barn</i>